

The Baltic

GUIDE

PÅ SVENSKA

GRATISTIDNING
DIN
DECEMBER 2008

WEL
COME
TOEST
ONIA

Julens konserter

**Hur firar man jul i
Estland?**

**Livet är en revy -
gå på varieté**

Jul-shopping

Evenemangstips

**GOD JUL &
GOTT NYTT ÅR!**

/ båt / flyg / hotell / teatrar / utställningar / shopping /

Forever young!

Estonian Liqueur of Superior Quality

Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada Teie tervist.

KRISTIINE

Hela familjens köpcentrum i Tallinn!
 Prisma hypermarket och 130 olika affärer med internationellt
 kända märken, skönhetspreparat, husgeråd, böcker, musik,
 elektronik och mycket annat. Flera caféer och matställen.

Öppet varje dag 10 -21 (Prisma 8 -23)
 Endla 45, Tallinn, Tel. +372 6 650 341
www.kristiinekeskus.ee

TALLINNS JULMARKNAD

Rådhusplatsen

23 NOVEMBER – 7. JANUARI
ÖPPET 9 – 19 www.christmas.ee

Tallinn

EVENT MASTERS

Norge Sverige Finland Ryssland Lettland Litauen Tyskland Polen

INVESTINESTONIA.COM

WELCOME TO ESTONIA

Lär Dig mer om investeringsmöjligheter i Estland

Enterprise Estonia
Liivalaia 13/14, 10118 Tallinn
tfn +372 6279 700
invest@eas.ee
www.eas.ee

Enterprise Estonia Stockholm
Wallingatan 32, 111 24 Stockholm
tfn +46 8 23 60 18
www.investinestonia.com

www.saaremaa vodka.ee

Saaremaa VODKA

Saaremaa VODKA

Traditsiooniline Eesti Tuuleveski Viiin
Traditional Estonian Windmill Vodka

40%Vol. *Velja* 1,0L

Full of Saaremaa spirit

Attention! This is alcohol. Alcohol may damage your health. Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Saaremaa VODKA

Julefrid i backspegeln

Jul- och nyårshelgerna närmar sig med stormsteg. Året går mot sitt slut och backspeglar tas fram för att minnas och analysera de senaste 365 dagarna. Utan tvekan kommer alla att minnas 2008 som året då världsekonomin gick i kras som en spegel, ringar spred sig på vattnet till jordens alla hörn som en ekonomisk tsunami.

Ej heller Estland har skonats. Den ekonomiska nedgången började redan något tidigare men förstärktes av den internationella börsnedgången. Det är ännu för tidigt att sja om konsekvenserna och efterdyningarna för nästa år. På ett sett tar man kriser i Estland med ett stoiskt lugn, man har upplevt mycket värre saker – sovjettiden!

År 2008 påmindes man i Estland om att landet, dvs Republiken Estland fyllde 90 år, trots att man fått uppleva reell självständighet under en mycket kortare period. Datumet 08.08.08 gjorde ester påmind om att friheten har ett pris, dagen för den ryska invasionen av Georgien lämnade spår i Estland med ett massivt stöd för Georgien.

De flesta inser att 2009 blir ett ekonomiskt sett tufft år. Samtidigt har krisen åter satt full fart på esternas idériedom och framtidstron tycks vara orubbad.

Låt oss glömma allt eländet och njuta av december. I detta nummer belyser vi en liten del av det oerhört omfattande kulturutbudet under julemånaden.

Filmfestivaler, jazzfestivaler och inte minst stämmingsfulla julkonserter avlöser varandra i Tallinns otaliga kyrkor och konsertsalar.

Vill ni ha mera action föreslår vi ett besök på Viru Varietee. Vad passar väl bättre att inför det nya året ta del av högklassig underhållning med glamour och champagne! Tack för 2008 och skål för 2009!

God jul och gott nytt år från hela redaktionen!

Toomas Käbin
chefredaktör

kolumn

Estlands historia på en kvart

Det vanligaste resmålet för svenskar som reser till Estland blir huvudstaden Tallinn. Men bara 18 mil sydost ligger ett annat intressant resmål. Tartu. Estlands andra stad.

Enklaste sättet att ta sig till Tartu är med buss. För 150 kroon blir man körd ända in till centrala Tartu. Det första man ser är de gyllene bågarna vid McDonald's-restaurangen och två nyöppnade köpcentrum i amerikansk stil. Detta är det nya moderna Tartu. Bara några kvarter bort förändras arkitekturen. Glaskuberna anno 2008 byts först mot betongkuber i sovjetisk stil från 1960-talet. Konserthus och bibliotek. Sedan mot 200

år äldre stenhus och kullerstengator. Gamla stan med det pampiga rådhuset i mitten.

I området runt rådhuset ligger de flesta restaurangerna. Allt från traditionell estnisk mat till italienskt och kinesiskt. Vill man ta en öl så är det aldrig långt till någon pub, ölkafé eller uteservering.

Några kvarter bort ligger universitetet, grundat av svenske kungen Gustav II Adolf och tar man sig lite längre österut kommer man ner till floden Emajõgi som flyter genom hela Tartu. På andra sidan ligger de gamla ryska områdena. Här har tiden stått stilla. Fallfärdiga kåkar som likt ett museum påminner om en tid som

varit. Vid flodens strand ligger nattklubben "Atlantis", byggd i klassisk sovjetisk, pampig stil. Ett monument för den gamla tidens nöjesliv i det då sovjetiska Tartu.

Tartu är en stad som rymmer mycket på liten yta. På en kvart kan man promenera genom de senaste 300 åren av Estlands historia.

Fredrik Lovén
journalistlev
Södertörns Högskola

DECEMBER 2008

The Baltic Guide på svenska

Verkställande direktör: Jane Konga

Chefredaktör: Toomas Käbin

Design: Kristi Möls

Fotograf: Kristi Reimets

Medverkande: Liina Kümnik,
Tomas Alexandersson

Kontaktinformation

Põhja pst 25, 10415 Tallinn,
fax +372 6 117 761

e-post: balticguide@balticguide.ee

Reklamavdelning:

Marknadsföringschef: Kirli Lembinen,
tfn. +372 6 117 769

Annonpris

baksidan	31 500 EEK
1 sida	28 000 EEK
1/2 sida	16 000 EEK
1/4 sida	8 500 EEK
1/8 sida	4 800 EEK
1/16 sida	2 700 EEK
rubrik + karta	1 100 EEK
+ moms tillkommer (18%)	

Mått

baksidan	285 x 400 mm
1 sida (bredd x höjd)	254 x 375 mm
1/2 sida (horisontal)	254 x 185 mm
1/2 sida (vertikal)	125 x 375 mm
1/4 sida (horisontal)	254 x 91 mm
1/4 sida (vertikal)	125 x 185 mm
1/8 sida (horisontal)	125 x 91 mm
1/8 sida (vertikal)	61 x 185 mm
1/16 sida (vertikal)	61 x 91 mm

Material:

Färdigmaterial i fil: Fh9, ai, psd, tiff, jpg, pdf

Informationsöverföring: CD, DVD

Upplaga: 15 000-25 000 st.

Tryck: AS Kroonpress

The Baltic Guide på svenska delas ut gratis på Fartygen: M/S Victoria I, M/S Romantika. Terminaler: D-passagerarterminalen i Tallinn, Frihamnsterminalen i Stockholm. Turistinformationen: Tallinn, Tartu, Pärnu, Haapsalu, Ösel (Saaremaa) och Dagö (Hiiumaa). EAS representationskontor i Stockholm (Estniska huset)

Omslag

Foto: Kristi Reimets

Modell: Anni

Make-Up: Katrin Pärn,

Max Factor

Frisyr: Katrin Pärn, Wella,

Intersalon

Kläder: Monton

Ansvar för fel Utgivaren ansvarar ej för skada som orsakats av möjliga fel i tidningen ej heller för force-majeure så som strejk eller på grund av fel och brister som orsakats av kund. Ansvar för skada som uppstått p.g.a felaktigheter i annons eller på grund av att beställd annons av misstag eller tekniska skäl inte publicerats, begränsas till återbetalning av annonspris. Eventuella reklamationer skall inkomma inom 8 dagar efter publicering eller tidningens planerade publiceringsdatum.

TROIKA

RYSK RESTAURANG

самовар
samovar
samovar

шапка монаха
tsarmössa
the czar cap

деревянные ложки
mälade träskedar
wooden spoons

водка
rysk vodka
vodka

ушанка
rysk vintermössa
fur hat

гармошка
dragspel
accordion

матрешка
rysk docka
matrioshka

балалайка
balalaika
balalaika

икра
kaviar
caviar

баранки
rysk kringla
barankas

берёза
björk
birch

медведь
björn
bear

подсолнух
solros
sunflower

— Tallinn, Raekoja plats 15, www.troika.ee —
Tfn. +372 627 6245

KIKKA KÕRTS
ESTONIAN COUNTRY STYLE RESTAURANT

BUFFÉ

Bufférestaurang i country-stil nära hamnens D-terminal.
Komponera din egen buffé och njut av god mat i trevlig
och vänlig atmosfär.

Välkomna!

Norde Centrum, Lootsi-gatan 7, Tallinn
Öppet dagligen 11-21

PEPPERSACK Grillhaus Daube

Under uråldriga valv mitt i hjärtat av gamla stan i Tallinn

Restaurang Peppersack

Kom och njut av det estniska och internationella kökets läckerheter. Medeltida svärdfäktning varje kväll kl 20. Varma bullar och piroger samt "rådsherrarnas" frukost på Peppersacks café.

Välkomna!

Restaurang Peppersack
Må-Lö 08:30-23:30
Sö 10:00-23:00
Viru 2/Vana turg 6
Tel: +372 6 466 800
Fax: +372 6 440 947
peppersack@peppersack.ee
www.peppersack.ee

Restaurang Grillhaus Daube
Dagligen 12.00-23.00
Rüütli 11
Tel: +372 6 455 531
Fax: +372 6 455 532
daube@daube.ee
www.daube.ee

Grillhaus Daube

Grillrestaurang mitt i hjärtat av gamla stan, 200 meter från rådhuset. Stora portioner! Vänlig personal och varm atmosfär framför brasan. Bästa läge på hörnet av Harju- och Rüütli-gatorna. Lättillgängligt även med bil.

Välkomna!

VÄLKOMMEN TILL TALLINN OCH ESTLANDS STÖRSTA STORMARKNAD FÖR ÖL, VIN & SPRIT.

Nära hamnen

Winstores stormarknad för alkohol ligger i direkt anslutning till hamnen i ett köpcentra som heter NORDE CENTRUM (ca 75 m från Terminal D. Vi erbjuder Tallinns största sortiment med garanterat konkurrenskraftiga priser.

Bil och bussparkering

Vi har Parkering i direkt anslutning till centrat med bl. a. egna separata bussparkeringar som gör det enkelt och bekvämt att lasta.

Specialerbjudande

57 SEK
99 EEK

Tähelepanu! Tegemist on alkohooliga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Gamla stan (500 m)

Wine STORE

ÖPPET SAMTLIGA DAGAR MELLAN 10:00 TILL 20:00
BESÖKSADRESS: NORDE CENTRUM (LOOTSI 7), TALLINN
TEL: +372 669 88 50 WWW.WINESTORE.EE

Detta talas det om...

1 TV-program på ryska

Estland statliga television ETV ökar antalet sändningstimmar på ryska. Från och med nyår erbjuds 2,5 timmar dagligen med åtminstone 30 minuter nyheter. Programmen flyttas över till ETV2. Från myndighetshåll anses det angeläget att landets ryssar får bättre information om Estland och världshändelser genom estniska media. Det stora flertalet ryssar förlitar sig på information från den mer eller mindre statskontrollerade ryska televisionen.

2 Skärpta körkortskrav

Estlands polis vill införa nolltolerans för körkortstagare, dvs tidigare trafikförelser, även som fotgängare, kommer att försvåra körkortstagandet. Enligt förslaget vill polisen att nyblivna körkortstagare måste märka sitt fordon med det obligatoriska lönnmärket under tre år. För tillfället räcker det med två år. Dessutom måste de nya trafikanterna hålla 20 km lägre hastighet än övriga. Antalet trafikolyckor i Estland med dödlig utgång samt skadade ligger bland de högre i Europa. 2008 ser dock ut att bli ett gynnsamt år. Detta tillskrivs aktivare polisövervakning.

3 President Ilves lovar lära sig ryska

Vid ett besök i Narva lovade Estlands president Toomas Hendrik Ilves att han till nästa besök i februari 2009 hoppas kunna tilltala befolkningen på ryska. 96 % av Narvas invånare utgörs av ryssar, varav de flesta har ytterst bristfälliga kunskaper i estniska. President Ilves är född i Sverige och uppvuxen i USA, vilket förklarar, varför han till skillnad från de flesta ester inte kan ryska.

4 Glada frukt- och grönsaksodlare

Estlands frukt- och grönsaksodlare samt handlare gläder sig över EU:s beslut att åter tillåta frukt och grönsaker med olika storlek och form. För äpplen och jordgubbar kvarstår vissa begränsningar men dessa kan kringgåas om de markeras som sekunda varor.

5 Ester någorlunda nöjda och lyckliga

Enligt en undersökning är danskarna EU:s mest nöjda och lyckliga medborgare. Dessa följs av svenskar, norrmän och finnar. Esterna hamnar ungefär i mitten på skalan och de är lika nöjda och lyckliga som spanjorer, tyskar och österriktare. Minst lycka lär medborgare i Bulgarien och Makedonien uppleva. Undersökningen visar att lycka sammanfaller med hög levnadsstandard, vilket i sin tur är en garant för hälsa och tryggad sysselsättning.

6 Högt betyg åt Estlands sjuk- och hälsovård

Estland hamnar trots sina mycket begränsade resurser på plats elva i en europeisk undersökning i vilken man jämför tillgänglighet och patientvänlighet inom sjukvården. I fråga om värdköer hamnar man på plats sju i Europa, e-hälsa plats åtta, läkemedel plats nio, förhållandet pris och kvalitet plats femton. Sammanlagt 31 länder undersöktes. Nederländerna har enligt undersökningen Europas bästa hälsovårdssystem. Sverige hamnar på femte plats och Estland sammanlagt på plats elva.

Läsarkommentarer

Vi inbjuder alla läsare att kommentera vår tidning vad gäller innehåll, form, önskemål etc. Kritik och även beröm är välkomna!

Skriv till: balticguide@balticguide.ee, "snigelposta" förslag på: THE BALTIC GUIDE på svenska, Põhja pst 25, 10415, Tallinn eller faxa på +372 6 117 761.

Nyheter i korthet

✓ Nobelpristagare i Tallinn

Finlands före detta president och årets Nobelpristagare Martti Ahtisaari besökte nyligen Tallinn där han deltog vid konferensen EU och Ryssland, hur ser framtiden ut? Övriga debattörer var Estlands president Toomas Hendrik Ilves samt finansmannen, miljardären och mecenaten George Soros. Ahtisaaris budskap var att han inte ser något hot för ett nytt kallt krig. Han manade samtidigt Ryssland till dialog och självanalys.

✓ Studenter ställer krav

Estniska studentförbundet ställer krav på bättre sociala villkor. Hela 60 % av studenterna förvärsarbetar för att kunna klara av studierna, med resultat att dessa blir lidande. Man kräver nu bättre studielån samt delaktighet i utarbetandet av sociala riktlinjer. Antalet kvinnliga studenter är mycket större än antalet manliga i Estland. Man har dessutom haft en ständig överproduktion av högskole- och universitetsutbildade och stor brist på yrkesarbetare.

✓ Elituniversitet

Tartu universitet sammankallade i november till ett möte för att diskutera den högre utbildningen i Estland. Tartu universitet, grundat 1632, står inför den motsägelsefulla uppgiften att garantera och tillvarata estniskspråkig undervisning och forskning samtidigt som man måste positionera sig internationellt för att vara attraktivt. Professor Ene Ergma, tillika talman för Estlands parlament, ansåg att universitetet måste höja inträdesribban om man vill bli rankade bland världens bästa universitet.

✓ Ryssarnas kulturcentrum i ny skepnad

Ryssarnas kulturcentrum i Tallinn har återinvigts efter omfattande renoveringsarbeten. Den nuvarande byggnaden härstammar från början av 1950-talet och är ett mastodontiskt exempel på stalinistisk byggnadskonst

i neoklassisk stil. Idag inrymmer byggnaden trettiotalet slaviska kulturföreningar. Under sovjettiden var det officersmäss för flottan och än tidigare låg nöjespalatset Grand Marina på området.

✓ Sämre kontakt mellan ester och ryssar

Enligt en sociologisk undersökning som tagits fram vid Tartu universitet säger sig en tredjedel av landets ryssar inte känna sig delaktiga av livet i Estland. Bara en tredjedel av esterna tror att ryssarna är solidariska med Estland. Generellt gäller att yngre personer, oavsett om de är ryssar eller ester, har en mer negativ inställning till respektive folkgrupp.

✓ Slagghöggar piffas upp

En del av slagghögarna vid oljeskiffergruvorna i Kohtla-Järve och Kiviõli i nordöstra Estland kommer att miljösaneras. Kalaset går på cirka 500 miljoner kronor varav det mesta finansieras av EU.

✓ Estland hedrar offer

En parlamentarikerdelegation under ledning av talmannen Ene Ergma tog del av minneshögtider i Ukraina för att hedra de 7-10 miljoner människor som föll offer för den av Stalin och sovjetsystemet vållade hungersnöden i landet för 75 år sedan. Ryssland vill inte vidkännas folkmordet.

ATTENTION! THIS IS ALCOHOL. ALCOHOL MAY HARM YOUR HEALTH.

THERE'S NO TRUE NUMBER ONE.

IT TAKES GUTS TO BE JUST GREAT.

KOSKENKORVA

ALMOST THE SECOND BEST LIQUER IN THE WORLD

Absolutely Divine

PIRITA HERB LIQUEUR

Your nights will never be long and dark again once you open a bottle of Pirita herb liqueur. A tot of this light and refreshing drink will relax you, let you see things more clearly and help you distinguish between what is truly important and what is not. One gulp of this ice-cold liqueur will pamper your senses and put a glow in your heart you've never felt before. Pirita herb liqueur is also available in special gift packs.

Attention! This is alcohol. Alcohol may harm your health.

www.altia.ee

Moderna Museum Lounge

TEXT: JUKKA ARPONEN, FOTO: MODERNA MUSEUM LOUNGE

Moderna Museum Lounge erbjuder garanterat inte något musealt.

Nyöppnade restaurang Museum Lounge har fått sitt namn från den tidigare innehavaren – Tallinns brandkårsmuseum. Det förgångna präglar dock inte loungen märkbart. Det finns inga gamla brandslangar i hörnen, i stället dominerar modernism.

Som förbipasserande kan man få en god uppfattning av stället, stora fönster vetter nämligen mot gatan. Det vill säga om man hamnar vid fönsterbord kan man lätt känna sig som utställningsobjekt för gatans allmänhet, men just detta är en av Museums idéer. Och idén tycks vara uppskattad. Museum Lounge har lyckats fånga upp publiken från gatan. De välexponerade fönstren är populära och fullsatta.

Personligt präglad kvalitet

Inredningen på Museum är behaglig och väl balanserad, en stilblandning av gammalt och nytt. Det samma gäller menyn, en blandning eller fusion av modernt och traditionellt. Vilken rätt är populärast, frågar vi servitrisen? Svaret blir BBQ-burger och varm sushi. Vi valde dock en mera traditionell anrättning att börja med, ett urval

Koppla av med ett glas vin.

förrätter för två och tre sushirätter (maki, nigiri och gunka till huvudrätt.

Förrätten var en utmärkt komposition, ett riktigt fyrverkeri i fråga om prakt. Här fanns carpaccio på svamp, prosciutto och andra kalla delikatesser. Portionen var riklig och allt var gott.

Sushin serverades med klassisk sojasås och wasabi. Allt färskt och fräscht. Varför

inte prova sushi på en icke-japansk restaurang. Sushi passar ju utmärkt som förrätt just i en lounge-aktig restaurang och de kan beställas per styck efter önskemål.

Museum Lounge lämnade inget att önska, maten var god, serveringen på nivå. En liten detalj, om man tar en rökpaus finns paraplyer vid entrén. Små detaljer som man lägger märke till. ■

Var hittar man dem?

✓ Restaurang Museum, Lounge
Vana-Viru 14, Tallinn
Kartkod B2.

Njut av medeltida festmåltider till skenet av levande ljus

TEXT: TIMO HUTTUNEN, FOTO: OLDE HANSA OCH KRISTI REIMETS

Restaurang Waggehus bjuder på riktiga och rikliga medeltida festmåltider.

Perfekt betjäning - en väsentlig ingrediens i en medeltida festmåltid.

Waggehus, mitt i hjärtat av gamla stan i Tallinn, tillhör välkända Olde Hansa som ligger runt hörnet. Inredningen är medeltida, med väggmålningar, ornament och textilier. Hundratals stearinljus lyser upp de gamla lokalerna.

För det mesta är det fullt på Waggehus, mest turister. Gästerna serveras till trevligt ackompanjement av tre flickor som spelar flöjt och sjunger medeltida visor.

Som kvällsgäst på Waggehus skall man ha tid och vara ordentligt hungrig. På dagen blir man troligtvis mätt av någon enstaka à la carte-rätt.

På kvällen handlar det om ordentliga festmåltider. Borden fylls med tallrikar och fat med medeltida frestelser. Rätterna har lustiga namn så som "Rikligt helgade bär från olivträdet", "Stekbröd", "De tyska köpmännens goda öl" eller "Korsfararnas linsgryta". Den mest återhållsamma festmåltiden på menyn kostar 320 EEK (ca 190 SEK) per person.

Betjäningen på Waggehus är oklanderlig. Personalen i medeltida dräkter presenterar på ett förtjänstfullt sätt alla rätter och håller ett vakande öga på gästerna, dvs faten fylls på allt eftersom de töms.

Ett tecken så gott som något på att Waggehus är populärt är gästernas önskan att bli fotograferade med den trevliga personalen med de läckra dräkterna. ■

Var hittar man dem?

✓ Waggehus,
Vanaturu kael 8, Tallinn.
Kartkod: Gamla stan H2

Entrecote

Mysig Western-atmosfär
och god mat!

Decembererbjudande:

180
EEK

- På Virugatan, mitt i gamla stan i Tallinn.
- Trevlig betjäning.
- Öppet från tidig morgon till sen kväll.

Vana Tallinn likör med kaffe

50
EEK

ARIZONA SALOON

Virugatan 6, intill rådhusstorget, Tallinn, tfn. +372 627 2987. www.arizonasaloon.ee.

LIVIKO ALCOSTORE

Mere pst.6, Tallinn, +372 683 7745
Narva mnt.7, Tallinn, +372 683 7740
Lootsi 3A, Tallinn, +372 660 5771
Pargi 16, Kuressaare, +372 463 3080

ÖPPNA 10:00-21:00

www.alcostore.ee

Tähelepanu!
Tegemist on alkoholiga. Alkohol võib kahjustada teie tervist.

Julbord

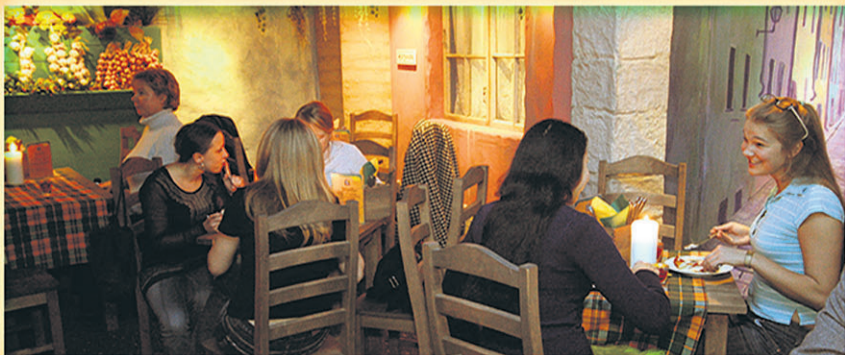
15.11.2008-15.01.2009

Stort
smörgåsbord

Restaurang Turg
Mündi 3, gamla stan,
Tallinn
Öppet dagligen 12-24
Tfn. +372 6 412 456
reserve@turg.ee
www.turg.ee

Trevlig och mysig källarrestaurang i närheten av Tallinns
rådhusplats. Vänlig betjäning.
Internationell a la carte meny och riklig buffé, även till lunch.
Varva ner och gör besöket hos oss till resans höjdpunkt!

Välkommen!

Maikrahv
restoran

Restaurang Maikrahv Internationellt kök med lokal kryddning.
Upplev smaksensationer i historisk miljö
vid rådhusstorget i hjärtat av Tallinn.
Levande musik på helger. Bordsreservatation rekommenderas.

Julmeny i november och december!

Öppet dagligen 12 - 24
Raevoja Plats 8, Tallinn
Tfn. +372 6 314 227
reserve@maikrahv.ee
www.maikrahv.ee

Julklappstips

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Tallinn och Estland bjuder på utmärkt shopping. Vissa saker är billigare än i Sverige. Vi packade säcken full med julklappar!

Favoritdofter

Här några förslag på populära dofter

✓ Kvinnornas Top 5

Dolce & Gabbana The One EdT ja EdP
Chanel No 5 Eau Premiere
Chloé
Marc Jacobs Daisy Intense
Gucci EdP ja Gucci EdT

✓ Männens Top 5

D&G The One
Gucci Man
Chanel Allure Homme Edition Blanche
Paco Rabanne One Million
Bvlgari Aqua Marine Homme

✓ För riktiga karlar

En riktig estnisk karl äter ansjovis-smörgås med hårdkokt ägg på en skiva mörkt bröd. Till detta tar han en sup Saaremaa brännvin. Det hela kan avrundas med en Vana Tallinn likör med gräddsmak.

✓ Elegans för varje fot

I Vivian Vaus skoaffär erbjuds underbara skor och stövlar även för större fötter - upp till storlek 45. De läckert mönstrade och vackert färgade skorna är designade av Vivian Vau men tillverkade i Italien. Bara ett exemplar tillverkas av varje sko och stövel, dvs din väninna kommer inte att ha likadana. I december introduceras en ny kollektion. Passar utmärkt för julens festligheter.

Vivian Vau kingasalong, Rataskaevu 2, Tallinn.

Kartkod; Gamla stan H1.

✓ Läder och skinn

Hos Tunor på Aia-gatan i gamla stan hittar du svenskinspirerad design av hög kvalitet. Här finns handväskor till vardagsbruk och fest, handskar och mycket annat i läder och skinn. Tunor ligger mitt emot Rimi. Priserna är mycket fördelaktigare än på stora shoppingcentra.

Tunor, Aia 10a, Tallinn.

Kartkod: Gamla stan G3.

✓Skapa stämning med textilier

Hemtex som nyligen invigde sin affär på Rocca al Mare shopping-center fylls av jultextilier.

Bordsdukar i olika storlek och mönster skapar stämning i hemmet. Du hittar även presenter för sovrum och badrum. Hemtex lämnar fem års garanti vid köp av Nordic Dreams täcken.

Hemtex, Rocca al Mare shopping-center, 2:a våningen, Paldiski mnt 102, Tallinn.

✓Barnens värld

Rocca al Mare shoppingcentrum som nyligen byggts ut och getts en ordentlig ansiktslyftning har tänkt på hela familjen. Hela sex affärer för barnprylar finns förutom en lekplats. Chicco erbjuder trendiga barnkläder och skor. Dream Dragon säljer kläder och leksaker i trä. Juku Mänguasjad är en leksaksaffär och Juku Mängumaa är ett café med lekplats som även kan hyras till barnens fester.

För de riktigt små barnen erbjuder Kaks Karu Beebimaailm utmärkta fynd. Mothercare är ett internationellt märke. Där hittar du allt för graviditeten och inredningar för barnkammaren. Leksaker finns på XS-Mänguasjad.

Rocca al Mare shoppingcenter, 2: våningen, Paldiski mnt 102, Tallinn.

✓Hemmaspa

På Harnn & Thann finns ett stort urval naturprodukter för håret, ansiktet och kroppen, för kvinnor och män.

Alla produkter är framställda av olja från risskal och extrakt från tropiska växter.

I produktserien finns även badsalter, massageoljor och aromljus.

Produktserien Harnn & Thann baserar sig på österländska och moderna produkter

Harnn ja Thann, Rotermanni Kaubamaja, Rotermanni 5/Roseni 10, Tallinn. Kartkod: B2/A2

✓Tallinns julmarknad

Tallinns rådhusplats utstrålar julstämning från slutet av november till den 7 januari. Granen finns på plats, liksom tomtebodarna.

På julmarknaden hittar du genuint estniskt hantverk men även tilltugg och varm glögg. Givetvis träffar du tomten. Han

bor i stugan under granen och hans tomtenissar delar ut pepparkakor till barnen. Torsdagar till söndagar är programmet späckat av underhållning och tävlingar. Tallinns borgmästare utlyser julefrid från rådhuset. Tallinns julmarknad/Tallinna jõuluturg, Rådhusstorget/Raekoja plats, Tallinn. Kartkod; Gamla stan H1-H2.

✓Gör livet lite sötare

Köp hemlagade karameller till dig själv eller dina vänner och kollegor. I gamla stan finns massor av affärer som gör egna sötsaker och delikatesser.

Anneli Viigi café, Pikk 30.

Bonaparte Deli, Pikk 47.

Pierre de Chocolaterie, Meistrite Hoov, Vene 6 och Josephine, Vene 16.

Kehrwieder Saiakang Chocolaterie, Saiakäik 1.

Matilda Cafe, Lühike jalg 4.

Kalev, Nukuteater, godisaffär, Lai 1.

Kohvik Maiasmokk, Pikk 16.

Tallinns fantastiska julmarknad

TEXT: ERVIN SEPP, FOTO: KRISTI REIMETS

Julmarknaden på Tallinns rådhusorg har på åtta år blivit en av vinterns mest älskade evenemang. Vackrast gör den sig i mörkret med gnistrande snö och tända ljus.

Nedan informerar Cristo Pajust på Event Masters om julmarknaden.

Hur många olika stånd finns?

Vi har ett sextiotal stånd med aningen olika utformning och inriktning varje år. Vi tror därför att vi alltid kan erbjuda besökarna något nytt, intressant och personligt. De nyaste prylarna är märkta med julmarknadens egen logga och kan köpas i stugan intill tomtens hus. Där finns julmarknadens förkläde, muggar, en ny CD och olika spel.

Vad är syftet med julmarknaden?

Det finns säkerligen ett tiotal olika anledningar att arrangera en julmarknad. Varje besökare finner säkert just sitt skäl att komma till oss. Kanske är det väsentligaste att förmedla jultraditioner till Tallinnborna och alla besökare. Vi erbjuder massor av olika julaktiviteter. Vi är

även en samlingsplats för folk och vi överraskar nästan varje dag. Årets insamling går till utrustning på förlossningsavdelningen på Pelgulinna-sjukhuset i Tallinn.

Hur många besökare räknar ni med?

Utifrån tidigare år räknar vi med ett par hundratusen besökare, detta enligt utsaga från våra tomtenissar. I år är vi öppna hela 47 dagar.

Vilka är de viktigaste händelserna?

Marknaden invigdes den 30 november. Bland de populäraste tillställningarna kan nämnas tävlingen att klä granen och en diktävling. Några av Estlands populäraste musiker står på scen, så som Suisapäisa, Europamästare i tv-serien Kõrslaget.

Givetvis finns jultomten på plats med alla sina nissar. Julkrubban är populär med levande får och getter. ■

När var hur?

✓ Julmarknaden är öppen 23 november - 7 januari, klockan 9-19.
Tallinns rådhusplats, Tallinn
Kartkod: Gamla stan H1/H2
Exakt program: www.christmas.ee

EESTI KÄSITÖÖ
Centrum för främjande av Estniskt handarbete
Kodukäsitöö OÜ
tfn. +372 6 604 772
www.folkart.ee

Många olika produkter för alla smaker!

9 - 12 juli 2009
Medeltida torg i gamla stan i Tallinn

Hemslöjdsutställning i Estniska Hemslöjdsförbundets Hus, Pikk 22, Tallinn

Hantverkscentrum, Pikk tn.15
Hantverkshuset, Pikk tn.22
försäljning, utställningar, arbetsrummen
Viru Centret, Viru väljak 4/6

The Baltic
GUIDE
PÅ SVENSKA

www.balticguide.ee

HELENA
Skönhetssalong
Sadamarket, bottenvåningen
Sadama 6/8
Tfn. +372 661 4685
Öppet 8.00-19.00

Tredje våningen (före detta Everline)
Sadama 6/8
Tfn. +372 661 4666
Öppet 9.00-17.00

Skönhetsvård
Massage
Försäljning och användning av Wellas produkter
Konstnaglar

10% rabatt för grupper på 4-10 personer.
Fördelaktiga priser och bra service.

LIN! LINTYGER!
VÄVAR

-gardiner
-borddukar
-handdukar
-lakan
-örngott
-morgonrockar
-och mycket annat....

*BIJOUTERIE! VACKRA SMYCKEN!
Mycket stort urval till mycket bra priser

Med den här kupongen får du 10% extrarabatt. En kupong per köp.

RABATTKUPONG

Aia 3/Vana-Viru 10, på 2:a våningen i köpcentret WW Passaaz i centrala Tallinn
OBS! LIN ENDAST I WW PASSAAZ

Stort urval handväskor, portmonnäer och handskar

OÜ Tunor detaljist och grossist

TUNOR

Aia tn. 10a, Tallinn, tfn +372 6 313 337, Öppet må - fr 9-18

TALLINK HOTELS

+ 372 630 0808 • hotelbooking@tallink.ee • www.hotels.tallink.com

CITY
BUFFET & RESTAURANT

Regatta
PIRITA TOP SPA RESTORAN

N
NERO
RESTAURANT & BAR

TALLINK EXTRA

1.12 - 31.12.2008

Glenfiddich 15 YO
100 cl 43%

440,50 SEK

748,90 EEK
pris iland 670,00 SEK

Buy Glenfiddich 15 YO
and receive 20 cl
Glenfiddich 12 YO
FOR FREE

Glenfiddich 30 YO
70 cl 40%

1555,00 SEK

2643,50 EEK
pris iland 2299,00 SEK

Buy Glenfiddich 30 YO
and receive 20 cl
Glenfiddich 18 YO
FOR FREE

Smirnoff Red
100 cl 40%

161,00 SEK

273,70 EEK

Buy one liter
Smirnoff Red
and receive 2 glasses

Glenfiddich 21 YO
70 cl 40%

727,00 SEK

1235,90 EEK
pris iland 999,00 SEK

Buy Glenfiddich 21 YO
and receive 20 cl
Glenfiddich 12 YO
FOR FREE

Glenfiddich 12 YO
100 cl 43%

290,00 EUR

ord. pris 339,50 SEK
493,00 EEK
ord. pris 577,10 EEK
pris iland 498,57 SEK

Hammer London Dry Gin
100 cl 40%

170,00 SEK

ord. pris 199,00 SEK
289,00 EEK
ord. pris 338,30 EEK
pris iland 350,00 SEK

Remy Martin XO Excellence
100 cl 47%

911,00 SEK
ord. pris 1131,50 EEK

1548,70 EEK
ord. pris 1923,60 EEK

Remy Martin VSOP Giftbox
100 cl 43%

367,00 SEK
ord. pris 422,50 EEK

623,90 EEK
ord. pris 718,30 EEK

Jägermeister
100 cl 35%

179,50 SEK
ord. pris 199,00 SEK

305,10 EEK
ord. pris 338,30 EEK
pris iland 350,00 SEK

Våra fartyg erbjuder dig de bästa shoppingmöjligheterna på Östersjön!

Jul- och nyårsfesternas Tallinn

TEXT: TOOMAS KÄBIN

Det är hög tid att planera julen och nyårsfirandet. Speciellt nyårsfirandet i Estland är flärdfullt. Champagne, kaviar, fest och elegans. Många väljer att fira på hotell och restaurang.

Three Sisters/Hotell Kolm Öde - ett av Tallinns absolut bästa hotell

Specialkomponerad julmeny med krabba, carpaccio på anka, örtingbakad fläskfilé och traditionell julpudding. Exklusiv nyårsmeny med 12 rätter inklusive vin och champagne. Inkvarteringspaketet Snowy Sisters Special

Hotell Telegraaf - galamiddag

Nyårsafton med sexrättersmeny med champagne, ostron och hummer på hotellets eleganta restaurang Tchaikovsky. Inkvarteringspaketet Silent Night Package

Reval Hotel Olümpia - glamour

Nyårsafton med galamiddag, glamour och spektaklet Världen är din – London, Paris och New York med en av Estlands ledande showorkestrar Modern Fox. Härlig swingjazzstorband.

Astoria Palace - ryskinspirerad flärd

Portarna slås upp på nyårsafton klockan åtta, gästerna bjuds på drink. Därefter står buffén framme till klockan ett på det nya året. Underhållning i husets alla salar. Mousserande vin för att välkomna det nya året, detta även klockan elva för de ryska gästerna som ligger en timme före! Festen fortsätter därefter i nattklubben! Biljetter från Scandic Palace hotell.

Meriton Hotels - bensprattel

Viru varietee med rafflande show den 13 och 27 december samt den 1 och 6 januari. Showen kan avnjutas från middagsbordet. Julafton och juldagen dukar man upp en riklig julbuffé med start klockan 18.00.

Sokos Hotel Viru

Ett överdåd av mat och dryck till ackompanjering av härliga rytmer i hotellets bankettavdelning. Första parkett till nyårsfirandets fyrverkerier.

underhållning

Viru Varietee i festskrud och full swing

Bensprattel, glamour, fest och ståhej är garanterat när Viru Varietee stiger upp på scenen.

Viru Varietee har idag 15 professionella dansare förutom gästspel av Estlands mest populära och bästa musiker.

Viru Varietee följer den musikteatertradition som fick sin grund för drygt 35 år sedan när Hotell Viru slog upp portarna. Revy och västerländsk can-can, halvnakna kroppar och associationer till tjugo- och trettio-talens revydekadens i Tyskland var så långt från sovjetssystemet man någonsin kunde komma. Revyn var på ett sätt en politisk protest mot likriktningen och det grå vardagslivet i Sovjet. Konstutövning i Sovjet skulle och fick vara nationell till innehållet med socialistisk till formen! Tolkningen var givetvis godtycklig men Viru Varietee saknade

båda ingredienserna. Detta till trots gick Viru Varietee starkt ut på scenen och framgången var given med enorma folkmassor från hela Sovjet som ville uppleva spektaklet. Dansarna och artisterna var professionella och allt höll högsta klass med flärd, färg, heta rytmer och härligt eggande stämning. ■

Viru Varietee i december och januari:

✓ Hotell Meriton Tallinn, 13, 27 december och 1 och 6 januari
Salme Kulturcentrum, Tallinn, 19 december
Biljetter: www.piletilevi.ee

Estoniateaterns balett 90!

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: HARRI ROSPU

Estoniateaterns balett firade nittioårsdagen med Romeo och Julia.

Estoniabalettens första uppsättning hade fyra personer. På premiärprogrammet stod Coppelia. Under trettioalet fick baletten proffsighet. Som av en styggelse uppfördes Eduard Tubins balett Kratt den 9 mars 1944 när närmre hälften av Tallinn förstördes av sovjetiskt bombflyg. Kratt, en spjuver och skälm i estnisk mytologi, sprang i likhet med övriga artister och publik ut i det brinnande eldhavet. Kratt rödklädd med eldgaffel och djävulsliknande utseende

sågs i infernot. Efter kriget kom Estonia-baletten igång 1947. Under sovjettiden utvecklades en stark rysk klassisk tradition men det fanns även en experimentlystnad, unik för Sovjet. Birgit Cullberg satte upp Fröken Julie 1991. Mest kända dansare är Kaie Kõrb och Tiit Härm. Ett flertal estniska dansare arbetar idag framgångsrikt utomlands så som paret Age Oks och Toomas Edur, premiärdansörer vid Royal British Ballet. ■

Balett i december och januari

✓ Klassikerna Nötknäpparen, Romeo och Julia, Wilhelm Tell, Snövit och de sju dvärgarna och Svansjön.
Biljetter: www.piletilevi.ee, www.opera.ee

EN DAG FYLLD AV VINTERROMANTIK I TALLINN

www.tourism.tallinn.ee

När det snöar

1

09:00 Inled en perfekt snöfylld vinterdag i Tallinn med kuddkastning! Frukost är näst bästa alternativ.

10:30 Prova dina konstnärliga färdigheter genom att måla marsipan på **marsipanmuseet**.

11:30 Njut av en kopp kaffe på Tallinns äldsta café – **Maiasmokk**.

12:15 Tag med ditt marsipanpaket och förse dig med hörlurar från Tallinns turistbyrå (gratis om du har Tallinn Card) och ge dig ut på upptäcktsfärd på **Dombergets** smala gator och gränder. Beundra den härliga utsikten över gamla stan.

16:00 Dags att värma upp sig med varm choklad på **Café Chocolaterie**.

17:30 Strosa runt på och inandas Tallinns vintriga gator. Vad sägs om ett härligt snöbollskrig?

19:30 Dags för middag! Smaka på äkta estnisk mat på **restaurang Eesti Maja**, dvs det **Estniska Huset**.

Var kulturell

2

09:00 Skaffa Tallinn Card och en designkarta över Tallinn. Kliv på en av gröna linjens **hop-on-hop-off-bussar** i riktning mot Pirita.

09:30 Pigga upp dig med en god kopp kaffe och en läcker kaka på **Park Cafe**.

10:30 Stanna till vid det **imponerande barockslottet Kadriorg**, en gång uppfört av Peter den Store, numera visas **Estlands Konstmuseums** utländska samlingar.

12:00-14:00 Titta in på Peter den Stores hus och **Estlands imponerande konstmuseum Kumu**, utsett som 2008 års europeiska museum.

14:30 Luncha på **Kumus café**, upptäck deras trendiga meny!

15:30-17:00 Njut av ett glas gott vin och en lättare måltid i gamla stan, varför inte på **In Studio Vinum**.

17:00 Gräv fram din **designkarta över Tallinn** och upptäck stans mest spännande gallerier och designaffärer.

19:00 Avsluta dagen med en storslagen kväll på **Estoniateatern** med din favoritopera eller balett. Med Tallinn Card erhåller du rabatt.

TÄVLA OCH VINN!
Ta del av vår tävling och
vinn en resa till underbart
vackra vinter Tallinn
www.tourism.tallinn.ee
/swe/vinter

Tag med barnen

3

09:00 Njut av sen frukost med hela familjen. Hotellet väljer du själv.

10:30 Upptäck Tallinns museer: **Stadsmuseet**, **Sjöfartsmuseet** eller varför inte kolla vad som erbjuds på **Tallinns Zoo** och **Friluftsmuseet vid Rocca al Mare**. Med Tallinn Card är det lätt att ta en prisvärd sightseeing.

13:00 Ät en typisk estnisk jullunch på **restaurang Kaerajaan**.

14:30 Besök **julmarknaden** på rådhusorget och därefter underbara Katarina-gången med mästarnas gille. Missa inte Estlands främsta sötsaker **Kalev** i **affären** med samma namn.

17:00 Dags för en skridskorunda på utomhusbanan eller ett besök på **Kalev Spa** om vädret är alltför dåligt.

20:00 Avsluta kvällen med en god middag i någon av gamla stans restauranger, så som **Kuldne Notsu** eller **Peppersack** och tänk tillbaka på dagens upplevelser.

Kortet för allt

100 gratiserbjudanden
eller rabatter på erbjudanden
för att upptäcka
Tallinn under vintern

GRATIS

- entré till 40 museer och attraktioner
- exkursioner till fots eller med buss
- promenader med autoguide
- lokaltrafik

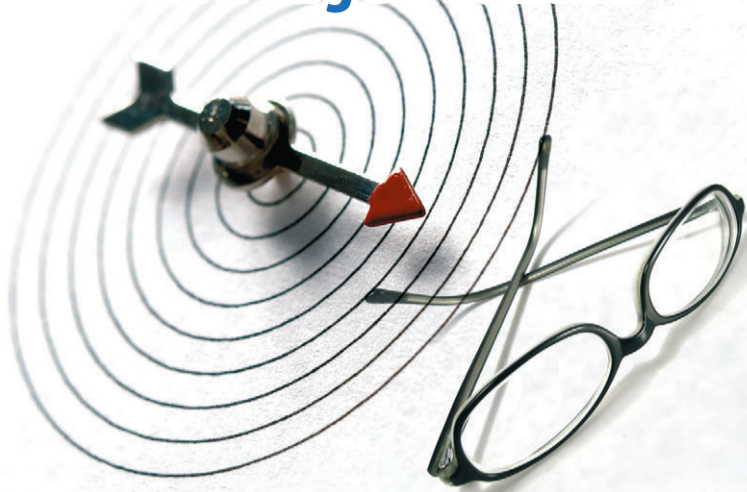
RABATTER

- på restauranger och caféer
- på hantverks-, konst- och designaffärer
- på äventyrsbad och skridskobanan

Man kan köpa Tallinn Card för 6, 24, 48 eller 72 timmar. Tallinn Card säljs på Tallinns turistinformationbyråer och hotell. Pris från 12 till 32 EUR.

www.tallinncard.ee

Optiker och glasögonbutik med bra läge i Tallinn

Ni är mycket välkomna att besöka våra butiker:

SÄÄSTUOPTIKA

Narva mnt 1, Posthuset,
Mittmot Viru centret, Tallinn
(tfn. +372 6 616 007)

STOCK OPTIKA

Tartu mnt. 18,
Mittmot varuhuset Stockmann,
Tallinn (tfn. +372 6 620 240)

HOS SÄÄSTUOPTIKA SPARAR DU ALLTID!

+/- OPTIKA

Narvagatan 11D, WTC, Tallinn
(tfn. +372 6 261 336)

Varuhuset Tallinna Kaubamaja och mittmot
Stockmanns Varuhus på Tartugatan 18, Tallinn
Festkläder för damer i butiken Continental Moda

-5% -10% -20% -50% Bågar: -5% -10% -20% -50% Bågar: -5% -10% -20% -50% Bågar: -5% -10% -20% -50% Bågar:

Njut av att se till fördelaktigt pris

SILMAJAAAM OPTIKA

Vi erbjuder hela registret av optikertjänster

- Professionell och vänlig betjäning på engelska och finska
- Glasögon inom 24 timmar
- Tre affärer i centrala Tallinn
- Expediering av glasögon till Sverige

Vana-Viru 11
(Gamla stan)
tel. +372 6 485 424

Pirita TOP Spa hotell
tel. +372 6 212 565

Öppet må-fr 11-18, lö 11-16, söndagar stängt, e-mail: info@silmajaam.ee
MSN: silmajaamoptika@hotmail.com

-5% -10% -20% -50% Bågar: -5% -10% -20% -50% Bågar: -5% -10% -20% -50% Bågar: -5% -10% -20% -50% Bågar:

NYÅRSERBJUDANDE FRÅN EESTI OPTIK

EESTI OPTIK

Förträffligt urval för alla som beställer
glasögon i december

Glasögonbågar - 50% eller optiska glas - 50%

Rabatterna gäller till och med 31 december 2008
vid köp av bågar och glas samtidigt

Plastglas från och med 240 EEK/par

Solglasögon nu - 50%

GE BORT PRESENTKORT!

Våra affärer i Tallinn:

Pärnu mnt.68
Pärnu mnt.17
Pärnu mnt.238 Järve Selver
Väike-Karja 5
Tartu mnt.45
Kaubamaja 6
Sõpruse pst.213

Affärer i övriga Estland:

Pärnu: Hospitali 14
Lai 11, Port Artur 2
Kuressaare: Kohtu 1
Tartu: Rüütli 10
Paide: Vee 3
Viljandi: Turu 6
Kärda: Heltermaa mnt.14A
Rapla: Tallinna mnt. 14
Rakvere: Tallinna mnt. 16
Jõhvi: Narva mnt. 5

www.optika.ee

Erbjudandet gäller till
och med

31.12.2008

skönhet

Ögonundersökning med refraktometer.

Kasta glasögonen och linserna!

TEXT: MONA-LIISA LOUHISOLA, FOTO: KSA

Syncentralen KSA i Tallinn genomför laseringrepp för ögon. Man vårdar och värnar om kunderna på bästa sätt.

Estland erbjuder ett intressant och attraktivt alternativ åt dem som vill korrigeras sin syn. Läkarkompetensen är sedan gammalt mycket hög och alla behandlingar håller bästa klass. Dessutom är procedurer billigare än i Sverige.

Allt fler personer intresserar sig för laseringrepp. I år har KSA genomfört 2500 sådana. Inför ett laseringrepp genomförs en grundlig genomgång på en och en halv timme. Därefter fattas beslut om nästa steg. Laseringrepp passar personer i åldern 20-40 som har synfel på -1 till -8. Om läkaren godkänner laseringrepp görs detta

samma dag. Proceduren tar en timme, varav lasermomentet går på 10 minuter. Efter ingreppet blir patienten hjälpt till hotell med taxi och man hämtas till kliniken nästa morgon för kontroll.

Redan 48 timmar efter ingreppet kan man åter sätta sig på sin kontorsstol.

Inför ett besök bör man beställa tid. Priset för hela proceduren, inklusive hotell och taxi till och från mottagningen är 28.000 EEK (ca 17.000 SEK). En motsvarande behandling i Sverige är betydligt mycket dyrare.

Personalen talar engelska och finska. ■

Var hittar man dem?

✓ Ögonkliniken KSA (KSA silmakeskus),
Raua 36, Tallinn.
Kartkod B3.

skönhet

Har du glömt att beställa tid hos hårfrisörskan?

TEXT: KATRIN PÄRN, FOTO: KRISTI REIMETS

Lär dig några enkla knep hur du själv fixar till frisyren inför julen och nyårsfestandet.

Vinterns frisyri är präglad av mjuka och raka linjer. Håret kan vara aningen tilltufsad och ovårdad på ett bohemiskt sätt. Du får volym genom att tupera eller genom att tillsätta lite löshår.

För att ytterligare bättra på frisyren kan du applicera rosformade hårtofsar, slipsar och vågor. Lockiga frisyrier är ute för den här gången.

Några knep hur du själv kan fixa en frisyri.

Tvätta håret med ett schampo som ger glans som till exempel Wella SP Luminous. Tillsätt läggningssväska. Torka genom att böja huvudet neråt och blåsa med varmluftsborste. Tupera därefter lätt, spraya rikligt med lack som ger stadga och ytterligare glans. Om du använder professionella hårvårdsprodukter kan du kamma ut frisyren senare.

Drag fingrarna lätt genom håret och applicera slingor bak i nacken. Forma och nåla fast. Tag därefter två små slingor och knyt dem till små rosetter runt fingret. Du kan göra många sådana genom att fixera dem med hårklämma i mitten. Fixera med lack och frisyren håller hela kvällen. Wella AP Shimmer är en utmärkt lack, den är lätt och ger vacker lyster.

Säsongens make-up präglas av guld som kan förstärkas med ögonskugga ton i ton med färgen på din klädsel. Om du vill betona elegans och glamour kan du använda glittrande eyeliner.

Läpparna blir än mer effektfulla genom mörkare konturpenna. Ett utmärkt läppstift för hela kvällen är Max Factors Lipfinity som kan kombineras med läppglans och du ser strålande ut hela kvällen. ■

VÄLKOMMEN TILL TALLINN OCH ESTLANDS STÖRSTA STORMARKNAD FÖR ÖL, VIN & SPRIT.

Nära hamnen

Winestores stormarknad för alkohol ligger i direkt anslutning till hamnen i ett köpcentrum som heter NORDE CENTRUM (ca 75 m från Terminal D. Vi erbjuder Tallinns största sortiment med garanterat konkurrenskraftiga priser.

Bil och bussparkering

Vi har Parkering i direkt anslutning till centrat med bl. a. egna separata bussparkeringar som gör det enkelt och bekvämt att lasta.

Stewarts Finest Whisky

Blended whisky
100 cl

128 SEK

Svensk Gin

100 cl

127 SEK

Tolón-Tolón

Likör 70 cl

113 SEK

Don Padrino Almont whisky

70 cl

168 SEK

Cinzano Reserva Brut

Mousserande
75 cl

34 SEK

Pacific Heights Colombard Chardonnay

300 cl

92 SEK

Pacific Heights Ruby-Cabernet

300 cl

92 SEK

Old Acres Cava semi seco

Mousserande
75 cl

34 SEK

Gamla stan (500 m)

Wine STORE

ÖPPET SAMTLIGA DAGAR MELLAN 09:00 TILL 20:00
BESÖKSADRESS: NORDE CENTRUM (LOOTSI 7), TALLINN
TEL: +372 669 88 50 WWW.WINESTORE.EE

? Vad vill du ha av tomten i Estland?

December - julmånaden - är här och Tallinn fylls med stämning och atmosfär! Jultomten sitter i sin bod på rådhusorget julmarknad mitt i gamla stan i Tallinn. Vad önskar du dig av tomten från Estland eller vad kommer du att köpa med dig hem?

TEXT OCH FOTO: TOMAS ALEXANDERSSON

✓David, Stockholm:

Förutom min vackra flickvän inslagen i julklappspapper, vill jag köpa broscher och krimskrams från Keskurg-marknaden. Många av sakerna från sovjettiden ser rätt häftiga ut om man bortser från budskapet. Keskurg var det roligaste med Tallinn. Försökte köpa en gasmask från militären, men var rädd att åka fast i tullen, hehe.

Keskurg når du lättast med spårvagn 2 och 4 mot Ülemiste. Hållplatsen heter Keskurg.

✓Leila, Stockholm:

Tomten får bjuda mig på kaffe på Chocolaterie Pierre på Vene-gatan 6 i gamla stan. Ett underbart genuint ställe med stor variation av choklad och bakelser. Köp med god choklad som håller hög kvalitet! Jag hittade roliga saker för hemmet på Novalux.

✓Terttu, Kramfors:

Jag har besökt Tallinn många gånger och tycker staden verkligen är vacker. Jag älskar arkitekturen och många av de restauranger som finns här. Försöker hela tiden upptäcka något nytt! Skulle vilja äta lunch med tomten på italienska restaurangen Controvento. Köper hem vin, likör eller vodka.

✓Susanna, Tullinge:

Tomten får ge mig, min syster och mamma kläder, smycken, accessoarer eller en läcker pälsmössa. Urvalet är stort i Tallinn. Tänkte fynda på Tallinns marknader. Sen får tomten låta det snöa!

person

December är och kommer att förbli jultomtens och tomtens sarnas intensivaste arbetsperiod.

TEXT: TOMTENS NYHETSBYRÅ FOTO: TOMTEN

Vi frågade tomten Äрни hur förberedelserna går.

Hur mår tomten?

Jultomten med familj är fullt upptagna med julens förberedelser. Vi är lyckliga och glada eftersom julen är i antågande.

Påverkar de sämre tiderna tomten?

Vad är det? Fall i ekonomin? Du menar nog fall från en släde!

Vad är årets present?

Oj oj, det är en hemlighet, men oss emellan, den skall vara stor och glänsa.

Var bor tomtefar?

En del bor i norr, andra i söder, vissa i öst och till och med i väst. Men vi når fram till alla barn med tindrande ögon oavsett avstånd.

Hur ser tomteland ut?

Oj oj, det är hemlighetsfullt. Om man väl åkt ditt vill man stanna i sagans land.

Hur rör sig tomten om det inte finns snö?

Jag har alltid kängorna på.

Vad gör tomten resten av året?

Oj oj, jag har mycket att göra. Jag måste tänka på barnens klappar, vilka jag skall göra själv, vilka jag måste beställa från tomtfabriken. Jag ser till att hästarna och renarna har hö. Jag lär ut nissarna och hjälper tomtemor med syltandet och saftandet.

Får även stygga barn presenter?

Det finns inga stygga barn, bara en del gnällpellar.

Vilken är tomtens favoritsång?

Bjällerklang. När jag sitter på släden och snön knastar och bjällorna klingar. Då sjunger jag i skägget: "Bjällerklang, bjällerklang".

Hur kommer tomten överens med andra tomtar?

Mycket bra, vi träffas och pratar ihop oss.

Sist träffades vi den 29-30 november på tomtarnas världskonferens. Så tomten har varit både i Sverige, Norge och Danmark.

Får även tomten presenter?

Den största presenten är barnens tindrande ögon. ■

Hjälp till självhjälp

✓Pass

Om du förlorat ditt pass kan Sveriges ambassad i Tallinn utfärda ett provisoriskt pass. För detta krävs 3 passfoton och identitetshandling, eller en annan person t. ex. medresenär, vän, som kan identifiera dig och sig. Foton kan tas i fotobutiker på bl. a. följande ställen: Ett provisoriskt pass kostar 1 140 SEK (cirka 1 900 EEK) och betalas kontant i lokal valuta. Efter arbetstid tillkommer en extra avgift motsvarande 200 SEK för varje påbörjad timme.

Fotobutiker:

- Coca-Cola Plaza bio Fotoautomat, Hobujaama 5 (bakom postkontoret)
- Fotoluks, Vana-Viru 3, Tallinn

✓Vad innebär Schengen?

Estland ingår i likhet med Sverige i det så kallade Schengenområdet. Detta innebär att det inte längre finns någon gränskontroll till lands, sjöss eller på flygplatser. Men man måste alltid ha med sig resehandling (pass eller nationellt ID-kort) som visar medborgarskap. Vid kontroll, som kan förekomma från myndighetshåll och som alltid sker vid incheckning på flygplatser, måste någon av dessa två handlingar kunna uppvisas. ID-handlingar som banklegitimation, körkort etc gäller inte då de inte informerar om medborgarskap.

✓Pengar

Pengar kan tas ut från bankomat med svenska bankkort som Visa, Mastercard samt Maestro. Överföring från Sverige sker snabbast och smidigast genom Western Union, tfn. Sverige 020-741 742. Pengarna kan hämtas ut på de flesta postkontor i Estland. Tallinns huvudpostkontor ligger på Narva maantee 1, tfn. +372 6 257 250, öppettider: må-to 8-18, fr 8-17, lö 9-17. Sö stängt.

✓Bilhandlingar

För att föra in ett fordon (inklusive släp- och husvagn) till Estland krävs fullständigt registreringsbevis i originalhandling.

✓Stöld

Har du blivit utsatt för stöld skall du snarast göra en polisanmälan. Försäkringsbolagen kräver en sådan. Anmälan görs enklast hos hamnpolisen eller på närmaste polisstation.

Centrala polisstationen Tallinn:

(Kesklinna politseiosakond)

✓Pärnu mnt 11, Tallinn, tfn. (+372) 6 124 200/6 124 210.

Larmtelefoner:

Polis 112 Räddningstjänst 110

✓Sveriges ambassad

Pikk 28, 150 55 Tallinn. Tfn +372 640 56 00, www.sweden.ee
Öppet må-fr 08.30-17.00 (stängt 13-14). Vid brådskande ärenden nås jourhavande tjänsteman under helger.

VÄGVERKET INFORMERAR ANGÅENDE KÖRKORT

✓Från och med 1 januari 2007 ska fotot till körkortet vara avbildat RAKT FRAMIFRÅN och bakgrunden ska vara LJUS (om håret är mycket ljusst får bakgrunden vara ljusgrå så att det blir kontrast mellan håret och bakgrunden).

Kontaktuppgifter:

✓Svenska S:t Mikael församlingen,
Rüütli 9, 10130 Tallinn, Estland
Tfn/fax: +372 644 1938
E-post: rootsi-mihkli@eelk.ee
www.stmikael.ee

✓Svenska S:t Mikaelskyrkan under december

3.12	kl 18.00	Veckomässa på estniska	kl 12.00	III advents högmässa på svenska
6.12	kl 11.00	Julbasar	kl 15.00	III advents högmässa på tyska
7.12	kl 10.00	II advents högmässa på finska	16.12	kl 18.00 Öismäe-skolan. Julkonsert.
	kl 12.00	II advents högmässa på svenska	18.12	kl 18.00 Finska skolan. Julkonsert.
	kl 18.00	Emmausmässan	20.12	kl 18.00 Tallinns universitets kvinnokör och Äasmäe barnkör. Konsert.
10.12	kl 18.00	Veckomässa på estniska	21.12	kl 10.00 IV advents gudstjänst på finska
12.12	kl 19.00	Kalevs Kammarkör. Konsert.	kl 12.00	IV advents högmässa på svenska
13.12	kl 12.00	Tekniska högskolans kvinnokör. Konsert	24.12	kl 15.00 Julaftons gudstjänst på finska
	kl 14.00	Vaskivuorisolan (Finland). Julkonsert.	kl 23.00	Internationella julnattsmässan
	kl 18.00	Luciafirandet	25.12	kl 10.00 Juldagens högmässa på finska
	14.12 kl 10.00	III advents gudstjänst på finska	kl 12.00	Juldagens högmässa på svenska
			kl 15.00	Gudstjänst på tyska
			28.12	kl 10.00 Gudstjänst på finska
			kl 12.00	Gudstjänst på svenska
			30.12	kl 19.00 Årslutskonsert med barockmusik.

Taanilinna Hotel

Litet och mysigt hotell med vinkällare i gamla stan. Känn Dig som hemma! Personlig service med varje gäst i centrum!

Utmärkt restaurang, goda viner, bastu, sommarterrass, bra läge, gratisparkering, BÄSTA PRISER!

VÄLKOMMEN TILL TAANILINNA HOTEL!

Adress: Uus 6, 10111 Tallinn
Tfn: + 372 6 406 700,
Fax: + 372 6 464 306
E-mail: info@taanilinna.ee
www.taanilinna.ee

Hotell St Olav, en bit levande historia

-mitt i hjärtat av gamla stan
i Tallinn

St Olav - ett nytt hotell på en lugn gata i gamla stan.
Den gamla byggnadens historia har smakfullt tagits fram i hotellets inredning.
110 rum, restaurang, konferensrum

St. Olav Hotell, Lai 5,
Gamla stan, Tallinn
Tfn. +372 6 161 180
e-mail: olav@olav.ee, www.olav.ee

Öppningserbjudande:

77 EUR

I priset ingår inkvartering i dubbelrum en natt, frukost, middag för två i hotellets restaurang inklusive ett glas vin. Erbjudandet gäller nya bokningar mot uppvisande av denna reklam till och med utgången av året.
Välkommen!

Julmusik och julefrid

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTO: KRISTI REIMETS

Tallinns otaliga kyrkor och konsertsalar står öppna i december. Julmusik, julstämning och gudstjänster.

Stig in i en kyrka, gå ner i varv, kontempera, upplev andlighet. Glöm julshopping och stress. Enbart i och kring gamla stan i Tallinn finns ett tjugotal kyrkor, församlingar och bönehus, de flesta lutherska, en katolsk och två rysk-ortodoxa. De rysk-ortodoxa präglas av en mysticism som kan vara svårt att förstå. S:t Mikael's kyrka är en svenskspråkig församling som tillhör den estniska evangelisk-lutherska kyrkan. Kulturellt och historiskt tillhör Estland den västliga kultursfären. I Rom kallades Estland för Terra Mariana, eller Jungfru Marias land. Kyrkligheten i Estland är ungefär lika stor eller liten som i Sverige men till julen fylls kyrkorna.

Nedan några av Tallinns kyrkor med ett litet urval konserter i december. Exakta program och gudstjänsttider finns vid kyrkornas anslagstavlor eller på Tallinns turistbyrå.

Karliskyrkan/Kaarli kirik

Domkyrkan/Toomkirik

Ursprungligen adelns kyrka på Domberget från 1233. Gustav Vasas syster och Pontus de la Gardie vilar i kyrkan. Imponerande samling av adelsvapen och -fanor.

Konserter: Regelbundet
Kartkod: B1

Helgeandskyrkan/Pühavaimu kirik

En av Tallinns vackraste och äldsta kyrkor från 1319. Idag gudstjänster även på engelska.

Konserter: Musiktimme måndagar kl 18.00
Kartkod: Gamla stan G2

S:t Olavi kyrkan/Oleviste kirik

Alexander Nevskij-katedralen

S:t Olavi kyrkan/Oleviste kirik

En gång i tiden världens högsta byggnad. Idag baptistförsamling.

Konserter: 21 december för barn, 26 december för hemlösa
Kartkod: Gamla stan F2

Johanneskyrkan/Jaani kirik

En av Tallinns nyare kyrkor från 1867. Konserter: 47 evenemang i december, 7 december musik av Urmas Sisask, en av Estlands intressantare nutida kompositörer, 21 december Estlands Nationalmanskör
Kartkod: Gamla stan J2

S:t Mikael's kyrka/Rootsi-Mihkli kirik (1500-talet)

Domkyrkan/Toomkirik

Tallinns svenskspråkiga församling. Boxningslokal under sovjettiden. Idag pietetsfullt renoverat.

Konserter: Se separat notis
Kartkod: Gamla stan I1

Karliskyrkan/Kaarli kirik (1870-talet)

Esternas egen kyrka från andra hälften av 1800-talet. En Estlands få kyrkor med två torn.

Konserter: 12 december Estniska Vetenskapsakademiens manskör, 14 och 18 december välgörenhetskonsert, 19-20 december Tallinns Tekniska Universitets manskör
Kartkod: B1

Nikolaikyrkan/Niguliste kirik (1200-talet)

Tidigare tysk församling. Förstördes under kriget, byggdes upp som konsertsal. Känd för Berndt Notkes altartavla Dödsdansen.

Konserter: Orgelhalvtimme lördagar och söndagar kl 16.00
Kartkod: Gamla stan I1

Katolska kyrkan, Apostlarna Petrus och Paulus församling:

Kartkod: Gamla stan G2

Alexander Nevskij-katedralen (sent 1800-tal)

Imponerande rysk-ortodox kyrka på Domberget. Byggs av tsar Alexander III för att markera och befästa det ryska inflytandet i landet.

Kartkod: B1 ■

Johanneskyrkan/Jaani kirik

traditioner

På gammaldags vis med häst och släde.

Julen i Estland

TEXT: TOOMAS KÄBIN, FOTON: KRISTI REIMETS, EVM

Jul och midsommar är årets största högtider i Estland. Båda firas ungefär som i Sverige. Julen är en sann familjehögtid.

December präglas i Estland liksom i Sverige av STRESS! Julmottagningarna avlöser varandra, handelen slår nya rekord varje år. Kommerzialismen tycks vara gränslös och ohämmad. När julafton väl infinner sig vet ingen egentligen vad man firar! Alla går upp i vikt av mat

och dryck. Hälsan kollapsar. Den stora ångesten bryter ut!

Om man betraktar julfirandet mera sakligt ser man stora likheter mellan Sverige och Estland. Firandet är präglad av den lutherska jultraditionen med starka tyska inslag. Julsångerna är mer eller mindre lika. Dock saknas de lustbetonade dans-runt-granensångerna och lekarna i Estland. Det hela är – eller åtminstone var förr – mera högtidligt än i Sverige, även om man idag tänker lika lite på Kristi födelse oavsett land.

I gamla tider var julen och nyåret slutet för en period och början på ljusets återkomst. Hemmet fejades och gjordes i ordning. Matbordet dukades. Julmaten i Estland och Sverige är även de lika. Dock saknas lutfisk, dopp i grytan och långkål! På det estniska matbordet finns i stället den obligatoriska julkorven, gjord på korngryn och blod samt surkål. Förr bryggdes det obligatoriska julölet – jõuluõlu – på varje gård. Efter allt frossandet lekte man olika lekar – känns det igen från Sverige? Julgranen togs in först på julafton. Julbocken är en sann följeslagare! Med sovjettiden avskaffades julfirandet liksom alla kristna högtider. Den ateistiska och socialistiska arbetarstatens medborgare tvingades arbeta som vanligt.

Flertalet människor tog hem granen i smyg samtidigt som gardinerna drogs ner. Julafton var kyrkorna överfulla, dock under skärpt uppsikt av KGB. Under tiden utvecklades ett alternativ till julen med ryska förtecken. Fader Frost kom med presenter. De ursprungliga jultraditionerna var dock så rotade att de blommade upp med full kraft efter den återupprättade självständigheten. Nu sjunger man åter de älskade julsångerna!

Ryssarna firar julen cirka två veckor senare, i början på det nya året. ■

Julmarknad på rådhusorget.

Dagskryssning fr 20:-

En perfekt kryssning för dig som vill njuta av en dag i skärgården, äta gott och shoppa billigt! Kryssa med Silja Europa kl 07.10, byt båt i Mariehamn och kryssa direkt hem igen med nya Galaxy. Åter hemma kl 18.15.

Dagskryssning fr

20:-

Ingår: båtresa.
Kod: DAYCRUISE

TALLINK SILJA LINE

För bokning: www.tallinksilja.se 08-22 2140*
Tallink Silja Butiken, Cityterminalen & Sveavägen 14

*Serviceavg tillkommer, boka on-line så bjuder vi på den. Pris per person, utvalda avgångar t o m 31.3.2009.

Scandic Palace hotell - ett av Tallinns säkra kort

TEXT: TOOMAS KÄBIN FOTON: SCANDIC PALACE HOTELL

Scandickedjan behöver ingen närmre presentation, Scandic Palace hotell i Tallinn lockar med tradition, perfekt läge och gott kök.

Scandic Palace hotell vid Frihetstorget i Tallinn slog upp portarna redan på trettioalet. Liksom då är det även nu ett av stadens ledande hotell. Läget är perfekt, allt ligger på gångavstånd. Just nu kan man bevittna

hur Frihetstorget utanför ges ny look och man får en god insyn i Tallinns gamla historia genom alla ruinresterna.

Hotellet är på grund av sin storlek, eller kanske just sin litenhet med 86 rum, mysigt och ombonat. Receptionen är en populär samlingsplats för en drink före och efter kvällens förlustelser. Intill ligger restaurangen som nyligen piffades upp – dock med bibehållen charm med moderna detaljer, allt i samklang med funkisarkitektur. Hotellet har en mindre konferensavdelning och ett gym.

Besökarna utgörs av affärsfolk såväl som turister. Från den 19 december till 7 januari erbjuder man specialpris, 835 EEK (ca 500 SEK) per person och natt, inklusive frukost. Därutöver finns ett attraktivt romantikerpaket för två med mousserande vin som väntar på rummet, riklig frukost och tjugo procents rabatt i restaurangen. Kalaset kostar från 1500 EEK/natt, dvs ca 900 SEK.

Om man vill uppleva ett riktigt rafflande nöje kan man utan ytterkläder gå till intilliggande nöjespalatset Astoria Palace med rafflande ryskinspirerad nyårsfest. Biljetter kan bokas på Scandic Palace hotell. ■

Turistnytt

✓ Julgran på plats

Årets julgran har rests på Tallinns rådhus-torg. Granen är hela 25 meter hög – den högsta någonsin – och kostade Tallinns stad 60.000 SEK.

✓ Snart en biljett för kollektivtrafik

Ett första steg har tagits i riktning mot ett system med en biljett för kollektivtrafik inte bara i Tallinn men även i omgivande Harju län. Nyligen infördes gemensam biljett för fyra zoner. Inledningsvis gäller det bara busstrafiken. Härnäst integreras pendeltågen.

✓ Tallinks hotell - största kedjan i Tallinn

Genom förvärvet av Reval Inn Tallinn från Reval Hotels blir Tallink stadens största hotellkedja med sammanlagt 1037 rum. På andra plats hamnar Reval Hotels med flaggskeppet hotell Olümpia. Tallink erbjuder sålunda inte bara fartyg och kryssningar men även hotell och taxiverksamhet.

✓ Rysk invasion

Antalet turister från Ryssland ökar åter. Efter det så kallade bronsstatybråket förra året noterades en minskning med hela 20 procent. Under årets åtta första månader var antalet ryska besökare lika stort som för helåret 2007. En av orsakerna tros vara förenklat visumförfarande i och med att Estland numera ingår i Schengenområdet. De flesta ryssar kommer på kortsemester. 95 procent säger att de gärna gör reklam för besök i Tallinn och Estland bland vänner och bekanta och 77 procent utesluter inte återbesök. I ryska media, som mer eller mindre är statskontrollerade, framställs Estland i mycket negativa ordalag, en bild som inte alls överensstämmer med de ryska besökarnas. Nyårsfest i Tallinn är mycket populärt bland ryssar.

✓ Tufft för Estonian Air

Estonian Air noterar förvisso ett ökat antal passagerare för årets tio första månader i

jämförelse med förra året. Däremot befinner sig bolaget i ett tufft ekonomiskt läge med resultat att antalet flygningar starkt reduceras under vinterhalvåret. Tonvikten ligger på Stockholm, Köpenhamn, Bryssel och London. Glädjande nog är antalet flygningar till Stockholm större än förra vintersäsongen. Till våren introduceras fabriksnya Canadair CRJ 900 Next Generation-plan som delvis ersätter de nuvarande Boeing 737:orna. Till våren återupptas även trafiken Arlanda-Kuressaare på Ösel.

✓ E-check-in

Passagerare som flyger med Estonian Air från Tallinn, Bryssel och Kuressaare på Ösel kan numera företa check-in via www.estonian-air.ee. Tjänsten är öppen 12 till 1,5 timmar före flygets avgång.

✓ Ny hemsida för Tallinns flygplats

Tallinns flygplats har avsevärt förbättrat sin hemsida www.tallinn-airport.ee. Detta gjordes i samband med att utvidgningsarbetet med flygplatsen slutfördes tidigare under hösten.

✓ Historiska Kiek in de Kök renoveras

Tallinns mest kända befästningstorn Kiek in de Kök renoveras för 18 miljoner SEK. När portarna slås upp nästa höst har man direkt tillträde från tornet till det 400 meter långa tunnelsystemet längs Tallinns bastioner. Bastionerna byggdes under den svenska tiden av Erik Dahlberg.

✓ Tallinnkampanj i svenska media

Tallinns stad lanserade i november en kampanj för att locka turister till staden i från första hand Storbritannien, Norge och Sverige. I Sverige riktar man in sig på ålderssegmentet +35, budskapet är stadssemester i det vintriga Tallinn. Kampanjen pågår till och med 31 januari och genomförs i bland annat Aftonbladet, www.aftonbladet.se och Vagabond, www.vagabond.se.

Nordöstra Estland - Estlands outsinliga energikälla överraskar genom innovation

TEXT: TOOMAS KÄBIN FOTON: KRISTI REIMETS

Miljarder pumpas in i näringslivet i länet Ida-Virumaa i nordöstra Estland. Här finns tungviktare som oljeskiffergruvor, kraftverk, skogs-, verkstads- och kemisk industri. Infrastrukturen i regionen har fått ett rejält lyft genom den supermoderna hamnen i Sillamäe med järnvägsanslutning till Ryssland 25 km bort.

Nordöstra Estland – Estlands outsinliga energikälla överraskar genom innovation.

Miljarder pumpas in i näringslivet i länet Ida-Virumaa i nordöstra Estland. Här finns tungviktare som oljeskiffergruvor, kraftverk, skogs-, verkstads- och kemisk industri. Infrastrukturen i regionen har fått ett rejält lyft genom den supermoderna hamnen i Sillamäe med järnvägsanslutning till Ryssland 25 km bort.

Nyligen avslutades ett mycket framgångsrikt och unikt miljösaneringsprojekt med positiv påverkan för hela regionen och Finska viken. Genom helt ny teknik sanerades 12 miljoner ton mycket farligt miljöavfall från en före detta sovjetisk militärindustri. Bakom

Vattenfallet i Valaste.

Hermannsburgen i Narva.

Större företag:

- ✓ Silmet, upparbetning av jordmetaller
- ✓ Viru Keemia Grupp
- ✓ Eesti Energia, Estlands energibolag
- ✓ Eesti Põlevkivi, Estlands oljeskifferbolag

projektet stod bland annat kompetens från Estland, EU, Nato och amerikanska Los Alamos National Laboratory – ett av världens främsta forskningscentra. Kemi-företaget Silmets tillverkning kan nu fortsätta utan nämnvärda miljöutsläpp.

Regionens oljeskiffergruvor och kraftindustri står inför omfat-

tande moderniseringar. Satsningar görs att genom förbättrad teknologi utvinna dieselbränsle och olja ur oljeskiffer. Kanske ser man inom ett par år vindkraftverk på Peipussjön.

Ida-Virumaa är gränslandet mellan Estland och Ryssland. Orörda skogar och våtmarker, en unik kalkstensklint längs kusten och en av Europas största insjöar

Peipussjön bildar inramning. Lägg därtill historiska Narva. Ida-Virumaa blir mer och mer intressant som en symbios mellan estnisk och främmande befolkning och kultur. Hela tjugo olika nationaliteter, varav huvudparten ryssar, arbetar sida vid sida på energibolaget Eesti Energia och oljeskifferbolaget Eesti Põlevkivi. ■

Kom och låt dig bli kungligt behandlad, låt vikingarna ta hand om ditt välbefinnande och hälsa.

Låt hjärtat va me...

HÄLSOPAKET

från 40 EUR/dygn

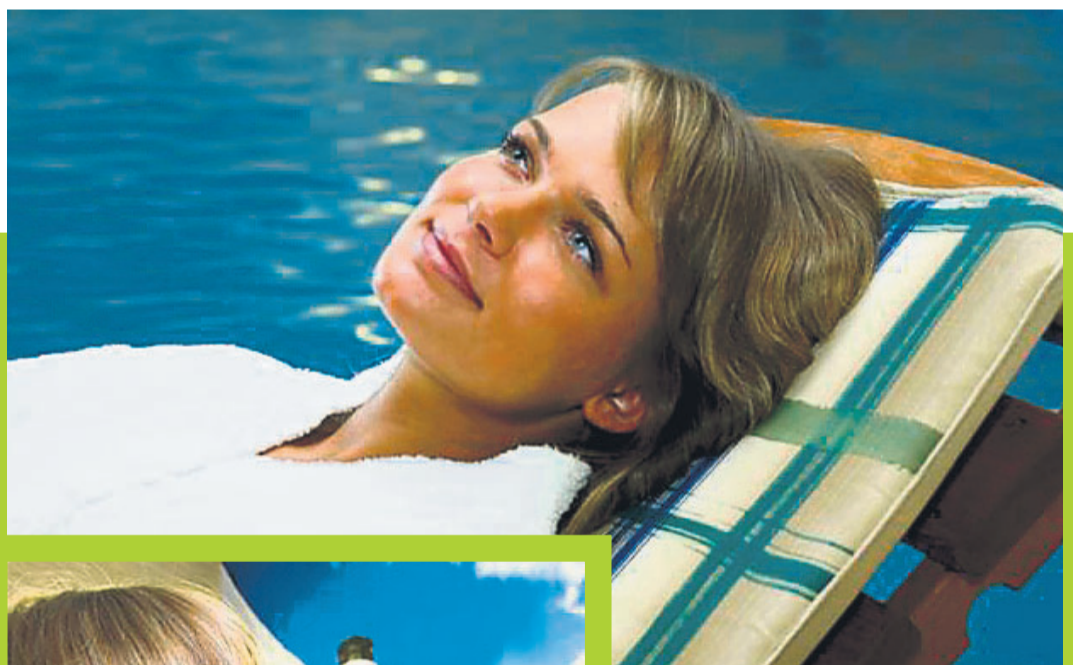
AVSLAPPNINGSPAKET

från 40 EUR /dygn

Olika hälsoundersökningar (hjärta, sonografi) eller mer omfattande hälsopass.

Stort urval massagetyper:

Lava, choklad, honung, arom mm. Upplev dina bästa stunder på Viiking Spa Hotell

Tilläggsinformation
Viiking Spa Hotell
Sadama 15, Pärnu
Tfn. +372 44 31 495,
+372 44 31 293 (24h)

e-mail: info@viiking.ee • www.viiking.ee

Ekonominytt

Maud Olofsson

✓ Maud Olofsson på besök

Sveriges näringsminister Maud Olofsson avlade ett arbetsbesök i Estland i mitten av november. Besöket inleddes med arbetslunch hos den estniska ekonomiministern Juhan Parts och följdes av ett energisymposium i ambassaden med inbjudna estniska och svenska företrädare från myndigheter, företag och Exportrådet i Estland. Tyngdpunkten låg på förnyelsebara energikällor.

tionen, satsningar på utvinning av olja ur oljeskiffer och vindkraft. Därutöver moderniseras distributionsledet och en ny kabel byggs till Finland. Nyligen slöt Eesti Energia ett joint-ventureavtal med finska Outotech för gruvteknologi.

✓ Skydd mot könsdiskriminering

I januari träder nya lagar i kraft vilket inte gör det tillåtet att fråga arbetsökande om

✓ Energiinvesteringar

Estlands statliga energibolag Eesti Energia investerar 30 - 35 miljarder SEK de kommande tio åren. Investeringarna omfattar ständig upprustning av oljeskifferproduk-

han eller hon har eller planerar barn. Den nya lagstiftningen ligger i linje med EU:s och är till för att hindra könsdiskriminering.

✓ Nytt hopp för Euro 2010

Estlands finansminister hoppas att EURO:n kan introduceras år 2010, detta i ljuset av den minskade inflationen, det enda återstående hindret från Europeiska Centralbanken.

✓ Fler arbetslösa

Antalet arbetslösa i Estland beräknas öka från cirka 15.000 till 30.000 och hamnar då på drygt sex procent. Arbetslösheten har ökat speciellt snabbt under hösten Enligt bedömmare är denna siffra dock inte oroväckande hög. Tyvärr saknar Estland aktiva arbetsmarknadsåtgärder, så som statligt finansierad omskolning och fortbildning.

✓ Expo Shanghai 2010

Förberedelserna för deltagande vid världsutställningen i Shanghai 2010 är i full gång. Estlands paviljong kommer att ligga nära de nordiska ländernas. Inom kort utlyses tävlingsvillkoren för paviljongens utformande.

✓ Politikerlöner fryses

Estlands riksdagsledamöter röstade med knapp majoritet, 53 av 101 röster, igenom ett förslag att frysa sina egna löner fram till nästa val 2011. Förslaget har dock inte accepterats av president eftersom det inte är förenligt med grundlagen. Diskussionen

om politikerlöner förväntas få konsekvens även för andra statsanställda. Det har sedan länge funnits ett djupt folkligt missnöje mot politikernas löner, inte minst i ljuset av dagens svåra ekonomiska situation. Premiärminister Ansrus Ansip har fått utstå hård kritik för ett uttalande där han sade att en löneminskning skulle innebära ekonomiska svårigheter för parlamentsledamöterna. Parlamentarikerlönerna ligger fyra gånger över genomsnittslönen i landet.

✓ Från Georgien till Azerbajjan

Estniska företagare sneglar efter de dramatiska händelserna i Georgien på grannlandet

Azerbajjan. Ett antal fastighetsprojekt planeras. Azerbajjan med sin mycket snabba tillväxt är främst känt för olja. Estland har gamla kontakter med landet sedan Sovjettiden.

✓ Skatteskulder

Enligt estniska skatteverket har antalet skatteskulder ökat med tjuugo procent under årets tio första månader i jämförelse med förra året. De största svårigheterna rapporteras inom detaljist- och grossistleden samt från fastighetsbolag. ■

Hederlig taxi

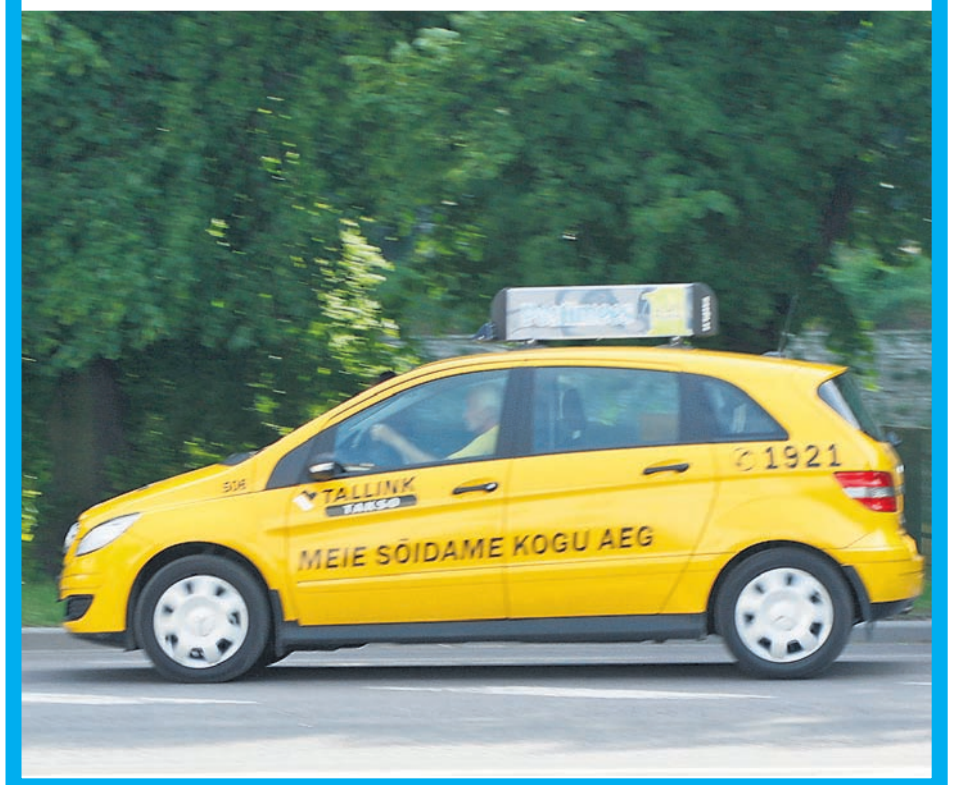
Tallinn har sedan en tid äntligen ett taxibolag med nya bilar, kompetent betjäning och - viktigast av allt - korrekta kvitton!

Det är lätt att känna igen Tallink Taksos gula bilar. De kör splitternya Audi A6 och Mercedes. Prismässigt är de mycket fördelaktigare än flertalet mindre välkända företag.

Chaufförerna är anställda av Tallink med fast månadslön. Bilarna hålls under

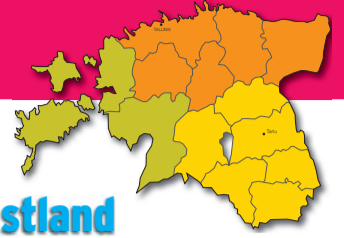
uppsikt genom datasystem, en garant för att alla körningar genomförs på ett korrekt sätt. Inte nog med det, Tallinks chaufförer öppnar bildörrar åt kunder och hjälper med väskorna.

Kortnumret till Tallink Takso är 1921. ■

nvh
när var hur

Diverse information

Estland

GEOGRAFISKT LÄGE SAMT NATUR

Yta: 45 277 km²

Längd öst-väst: 350 km

Längd norr-söder: 240 km

Skog: 48% av totalytan

Öar: 1521 (största ön Ösel eller

Saaremaa på svenska, 2 922 km²)

Sjöar: 1 200 (största sjön är Peipsi, 3 555

km², varav 1 529 km² tillhör Estland)

Största berget: Suur Munamägi, 318 m

Längsta floden: Pärnu jõgi 144 km

TID

GMT +2, eller 1 timme före Sverige

SPRÅK

Officiellt språk är estniska
Tillhör finsk-ugriska språkgruppen
Många ester talar även engelska, gäller
speciellt servicepersonal.

PENGAR

Valutan heter **Eesti kroon**

Förkortning - **EEK**

I omlopp sedan 20.06.1992

Sedelvalörer 1, 2, 5, 10, 25, 50, 100 och

500 kroon. 1 och 5

kroon finns även som mynt. 1 kroon =

hundra sent.

Växlingskursen i förhållande till svenska

kronan, 1 SEK -1,71 EEK. Eesti kroon är

bundet till euron genom kursen 1 EUR

-15,65 EEK

BEFOLKNING

1 370 500 (enligt 2000 års folkräkning)

ester - 67,9%

ryssar - 25,6%

ukrainare - 2,1%

övriga - 4,4 %

TRO

Luthersk, Ortodox

Palun	Var så god
Aitäh, tänan	Tack
Palun vabandust	Förlåt, ursäkt
Tere, tervist	Goddag, hej
Tere hommikust	God morgon
Tere päevast	God dag
Tere õhtust	God kväll
Head ööd	God natt
Nagemist, head aega	Hej då, adjö
Kõike head, kõike paremat	Allt gott
Head reisi	Trevlig resa
Jätku leiba, head isu	Smaklig måltid
Terviseks	Skål
Kui palju see maksab?	Vad kostar det?
Kas teil on?	Har ni?

Kus on?	Var ligger.....?
Mis see on?	Vad är det?
Mida see tähendab?	Vad betyder det?
Kuidas elad/elate?	Hur mår Du/Ni?
Kuidas käsi käib, kuidas läheb?	Hur mår Du/Ni?
Pole viga	Bra/OK
Rõõm teid näha, meeldiv kohtuda	Trevligt att råkas/att ses
Oli meeldiv kohtuda	Det var trevligt att träffas
Oli meeldiv tutvuda	Det var trevligt att lära känna varann
Palju kell on?	Vad är klockan?
Mina ei oska eesti /vene keelt	Jag talar inte estniska/ryska
Kas te räägite rootsi keelt?	Talar ni svenska?
inglise/soome/saksa keelt?	engelska/finska/tyska?

LARMNUMMER
Polis 110
SOS alarm 112
Brandkåren 112
Ambulans 112
Larmnummer är gratis att ringa till.

ATT RINGA

Till, från och inom Estland

För samtal med mobiltelefon från Estland till Sverige, slå landsnumret +46, därefter det lokala riktnumret utan nolla. För ett samtal, t ex till Stockholm: +46 8 555 555 eller till en mobiltelefon +46 70 555 5555.

För samtal till en estnisk telefon från en Sverige, slå landsnumret +372 och därefter abonnentnumret. T ex samtal till Tallinn, +372 6 555 555 eller till en estnisk mobiltelefon +372 56 555 555.

TRAFIK

I tätorter är hastighetsbegränsningen vanligtvis 50 km/h, men det förekommer sträckor med 40 km/h samt 30 km/h. Landsvägshastigheten är 90 km/h, om inget annat angivits.

Biljusen skall vara tända dygnet runt, såväl i tätorter som på landsväg.

Promillegränsen i Estland är 0.

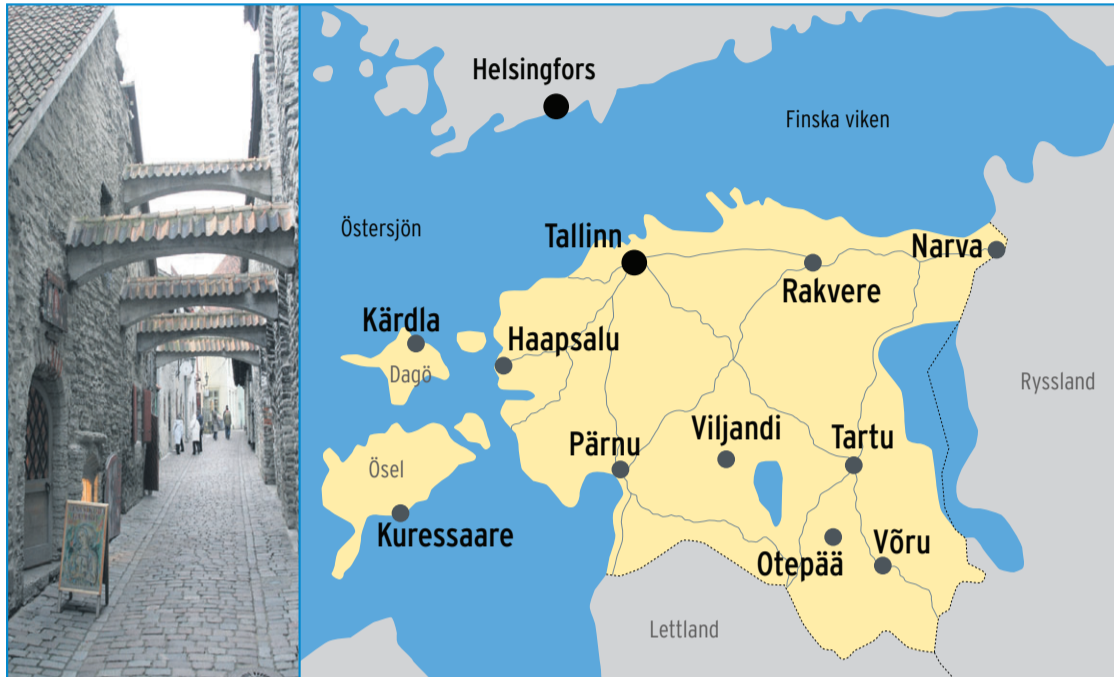
Bilbälte är obligatoriskt såväl fram som bak. Det är tillåtet att stanna vid väggkanten, om vägmärken inte anger annat. I större tätorter är parkering vanligtvis avgiftsbelagd, parkeringsbiljetter finns att köpa i kiosker eller parkeringsautomater. I Tallinn är de första 15 minuterna gratis, men då måste tiden för parkeringsstart framgå genom parkeringsklocka eller vanlig papperslapp.

I Tallins Gamla Stad är parkering avgiftsbelagd dygnet runt.

KREDITKORT, BANKOMATER, RESECHECKAR

De vanligaste kreditkortet accepteras i de flesta affärer och restauranger i Estland. De flesta banker och bankomater accepterar Visa, Mastercard, Diner's Club och Maestrokort.

Resecheckar används sällan och är lättast att lösa in på banker.

nvh
när var hur

fartyg / flyg 12/2008

Fartygens tidtabeller

Stockholm - Tallinn

Dagligen	
Avgång Stockholm	18.00
Ankomst Tallinn	10.00

Tallinn - Stockholm

Dagligen	
Avgång Tallinn	18.00
Ankomst Stockholm	10.00

Fartyg:

Victoria och Romantika
Fartygen anlöper Mariehamn i båda riktningarna

Tallinn:

Tallinn Reisisadam (passagerarhamnen)
D-terminal, bokning tfn. +372 6 409 808.

Stockholm:

Frihamnterminalen,
bokning tfn. +46 8 666 6001.
M/S Victorias avgångar.

■ Alla tider är lokala

Kapellskär - Paldiski

Dagligen	
Från Kapellskär	11.00
Till Paldiski	22.15

Paldiski - Kapellskär

Dagligen	
Från Paldiski	00.45
Till Kapellskär	10.00

Tidtabell MS Via Mare

Dagligen i båda riktningarna

Reguljär godstrafik upprätthålls med ro-ro fartygen MS Via Mare och MS Gute. Fartygen befördrar även passagerare men i begränsat antal.

MS Gute seglar med oregelbunden tidtabell

AS Baltic Scandinavian Lines.
Tfn. + 372 666 1675
E-mail: info@bsl.ee
www.bsl.ee

Resa med färja till Saaremaa och Hiiumaa:
AS Saaremaa Laevakompanii, tfn. +372 45 244 44, fax +372 45 243 73, e-mail: broneerimine@laevakompanii.ee, www.laevakompanii.ee.

Flygtider

Stockholm - Tallinn - Stockholm

Upp till sex gånger dagligen med Estonian Air, SAS och Norwegian.

Göteborg - Tallinn

Dagligen utom lördagar, City Airlines

Tallinn - Köpenhamn

Tre dagliga turer med Estonian Air

Estonian Air

Lennujaama tee 13, Tallinn, tfn. +372 6 401 160,

Norwegian

Bokning och Kundtjänst: tfn +46 8 528 06 820, www.norwegian.no

Tallinn - Oslo

Dagliga turer med Estonian Air och Norwegian

Tallinn - Helsingfors

Upp till elva gånger dagligen

Stockholm - Kuressaare/Ösel

Estonian Air torsdagar och söndagar tom slutet av oktober

■ Tidtabellerna kan ändras med kort varsel.

På grund av byggarbeten på Tallins flygplats ombuds alla passagerare att checka in minst 90 minuter före avgång. Kapaciteten är fram till sommaren 2008 delvis starkt begränsad i terminalen.

Tullregler

Regler för resandes införsel av alkohol. Gäller för privatpersoner över 20 år, som själv handlat alkoholen i ett annat EU land för eget bruk

- ☛ SPRITDRYCKER 10 LITER
- ☛ MELLANPRODUKTER (T.EX. STARKVIN) 20 LITER
- ☛ VINER 90 LITER (VARAV HÖGST 60 LITER MOUSSERANDE VIN)
- ☛ ÖL 110 LITER

DEFINITIONER

Spritdryck: alkoholhalten överstiger 22 volymprocent
Starkvin: alkoholhalt överstiger 15, men inte 22 volymprocent

Vin: annat vin än starkvin, samt annan alkoholdryck som överstiger 3,5, men inte 15 volymprocent och som inte är starköl.

Starköl: öl med en alkoholhalt som överstiger 3,5 volymprocent.

Källa: sammanfattning från www.tullverket.se

Bilister-glöm ej registreringsbeviset i original

Alla som kommer med bil till Estland skall ha med sig registreringsbeviset i original, båda sidorna. Detta skall utan undantag kontrolleras av Tallink vid incheckning, både i Stockholm och Kapellskär. De som bokar bilplats skall även informeras vid bokningstillfälle och information om detta finns på Tallinks hemsida www.tallink.se. Tyvärr händer det alltför ofta att bilister trots detta glömmer bort reglerna.

The Baltic
GUIDE

Prenumeration

Ja tack, jag önskar och få aktuell information om Estland. Jag vill prenumerera på tidningen The Baltic Guide under ett år för endast 269 SEK.

Namn.....

Företag.....

Adress.....

Telefon..... fax.....

Aktuell information om Estland

Du har möjlighet att prenumerera på The Baltic Guide tidningen direkt hem i brevlådan eller till företaget. Du får en helårsprenumerering (12 nummer) för endast 269 SEK

Vänligen faxa denna kupong på +372 6 117 761 eller klipp ut och skicka den till Põhja pst. 25, 10415 Tallinn.

nvh
när var här

Karta över Gamla Stan

TURISTINFORMATION

Tallinn Turistinformation ■ O B3
Niguliste 2/Kullassepa 4, Tallinn, tfn. +372 6 457 777, fax +372 6 457 778. Öppet 1.9.-30.4. må-fr 9-17, lö 10-15, sö stängt.
Nytt turistinformationskontor på Viru Centrum i takt med det ständigt stigande antalet besökare i Tallinn ställs behov på bättre och mer turistinformation. Tallinns stad har haft ett kontor i gamla stan på hörnet av Niguliste och Kullassepagatorna, ett stenkast från rådhusplatsen. Nu har ett andra kontor öppnats i Viru Centrum.
■ I fjol besöktes turistinformationskontoret av 150.000 besökare från 150 länder.
■ Totalt fick kontoret 176.000 förfrågningar, en fördubbling i jämförelse med tidigare år.
■ De flesta förfrågningarna gällde transport, inkvartering, handel, sevärheter och evenemang.
■ 91 procent av besökarna var utiänningar, varav de flesta finnar, svenskar och briter.

Tallinn Card kan köpas på följande ställen:

- Tallinns Turistinformation/Tallinna Turismiinfokeskus, Kullassepa 4/Niguliste 2, Viru Centrum.
- Terminal A och D i Tallinns hamn.
- De flesta hotell i Tallinn.

Så här använder du kartkoderna

I slutet av vissa texter finns en kod bestående av en bokstav och ett nummer. Med hjälp av dessa hittar du enkelt på tidningens kartor.
■ The Baltic Guide -tidningen har två kartor över Tallinn: En stor karta över centrum och en liten över Gamla Staden.
■ På stora kartan löper bokstäverna A, B, C och D lodrätt och siffrorna 1, 2, 3, 4 och 5 vågrätt.
■ På lilla kartan löper bokstäverna E, F, G, H, I, och J lodrätt och siffrorna 1, 2 och 3 vågrätt.
■ Väjl först rätt karta så hittar du stället du söker.

inkvartering

Hotell

Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. +372 6 677 006, eller +372 6 677 007, fax +372 6 677 001, e-mail: reservations@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com.
Meriton Grand Hotel Tallinn är ett fyrstjärnigt hotell, som ligger i anslutning till Gamla Stan. Hotellet har konferensrum, den i stan välkända buffe restaurangen Le Paris och caféet Mademoiselle.

Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Lai 49, Tallinn, tfn. +372 6 677 007, fax +372 6 141 311, e-mail: oldtown@meriton-hotels.com, www.meriton.ee. I direkt anslutning till Gamla Stan och nära hamnen finner du detta lilla mysiga hotell. Lugn miljö och serviceinriktad personal. Butiker och gallerier i närheten.

TallinnCard 48h
TÄRKAASVÄNU ADULT

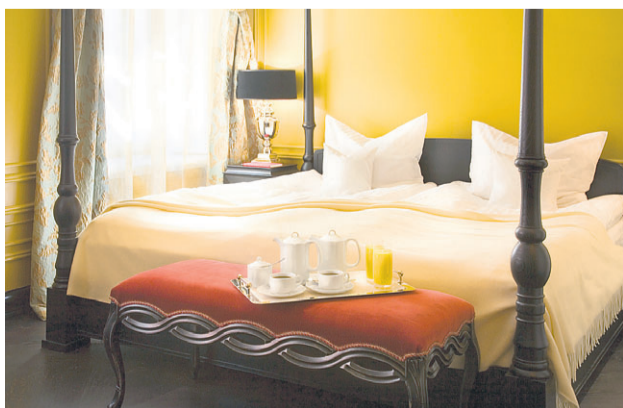
FRITT INTRÄDE OCH
RABATTER TILL NÄSTAN 100
TURISTATTRAKTIONER

www.tallinncard.ee

Scandic Palace ■ 4 B2
Vabaduse väljak 3, Tallinn, tfn. +372 6 407 300, fax +372 6 407 299, e-mail: palace@scandic-hotels.com, www.scandic-hotels.com
Promenadavstånd från Gamla Stan.

Hotell Barons ■ 7 I2
Suur-Karja 7/Väike-Karja 2, Tallinn, tfn. +372 6 999 700, fax +372 6 999 710, e-mail: barons@baronshotel.ee, www.barons.ee
Elegant boutique hotell i gammalt bankpalats. Lilla och intima Barons ligger mitt i gamla stan. Restaurang Margarita, vinkällare och cigarr-lounge, lobbybar, konferensrum och bastu.

Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee
Hotellet ligger nära St Olai kyrkan mitt i gamla stan i Tallinn. Hamen och järnvägsstationen på promenadavstånd.

Hotell St. Olav ■ 9 G1
Lai 5, Tallinn, tfn. +372 6 161 180, e-mail: olav@olav.ee, www.olav.ee. Nytt hotell med historisk miljö i Tallinns måleriska gamla centrum. 120 rum, inklusive specialanpassade för handikappade och allergiker. Rysk restaurang med plats för 250 gäster.

St. Barbara Hotel ■ 10 B2
Roosikrantsi 2a, Tallinn, tfn. +372 6 400 040, e-mail: reservations@stbarbara.ee, www.stbarbara.ee. Hotell St. Barbara är ett mysigt 3-stjärnigt hotell i Tallinns centrum intill gamla stan. Inhytt i historisk miljö med 53 moderna rum tillsammans med populära tyska restaurang "Baieri Kelder".

Kalev Spa Hotell ■ 12 F3
Aia 18, Tallinn, tel. +372 6 649 3300, e-mail: kalevspa@kalevspa.ee, www.kalevspa.ee.
Kalev Spa – ett mycket bra wellness-hotell i gamla stan i Tallinn. 100 moderna rum, inklusive familjerum. Elegant skönhets-salong, välutrustat gym, fitness-program med instruktörer, stort äventyrsbad med 50-meters bassäng, barnbassäng, vatten-rutschbanor och bastuavdelning.

Taanilinna Hotell ■ 13 H3
Uus 6, Tallinn, tel. +372 6 406 700, fax: +372 6 464 306
e-mail: info@taanilinna.ee, www.taanilinna.ee
Litet, mysigt och stilrent hotell i Tallinns pittoreska gamla stad. Hotellet har tre plan och inredningen är smakfull. Det finns 20 rum, restaurang, vinkällare, möteslokal, bastu, parkering och under sommarhalvåret även sommarterrass – allt för att ni ska kunna trivas här.

Dzingel Hotel
Männiku tee 89, Tallinn, tel. +372 6 105 201, e-mail: hotell@dzingel.ee, www.dzingel.ee.
Hemtrevligt och prisvärt hotell nära Tallinns centrum. Dzingel är det utmärkta stället för familjer och bilburna. Priser från 650 EEK per natt. I priset ingår bufféfrukost och morgonbasta. Konferensrum och skönhets-salong.

mat och dryck

Restauranger

Restaurang Oliver ■ 1 H2
Viru 3, Tallinn, tfn. +372 6 307 898, e-mail: viru3oliver@hot.ee, www.oliver.ee.
Probably the best steaks in town.

Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
Viru 2/Vanaturu 6, Tallinn, tfn. +372 6 466 900.
Öppet 12-23. I hjärtat av Gamla Stan tillagas delikatesser framför dina ögon.

Palace Bar & Restaurant ■ 3 B2
Vabaduse väljak 3, Tallinn, tel. +372 6 407 400. Öppet må-lö 8.30-23.
Modern skandinavisk inspirerad a la carte-restaurang på Scandic Palace hotell.

Restaurang Turg ■ 5 H1
Mündi 3, Tallinn, tfn. +372 6 412 456, e-mail: reserve@turg.ee, www.turg.ee.
Öppet varje dag 12-23. Ny internationell restaurang nära Rådhusplatsen. Vacker inredning och god service. Utmärkta priser samt hög kvalitet.

Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1
Toompuiestee 27, Tallinn, tfn. 372 6 677 105, fax +372 6 677 167, e-mail: business@meritonhotels.com, www.meritonhotels.com.
Öppet: a la carte dagligen 12-15 och 18-23; lunchbuffé vardagar 12-15. Elegant inredd gourmet restaurang i Meriton Grand Hotel Tallinn. Internationell a la carte-meny. Vardagar riklig lunchbuffé.

Grillhaus Daube ■ 7 I-1
Rüütli 11, Tallinn, tfn. +372 6 455 531, e-mail: daube@daube.ee, www.daube.ee.
Besök vår nya grillrestaurang i Gamla Stan, endast 200 meter från Rådhusplatsen. Här hittar ni matportioner i olika storlekar, vänlig service och den öppna spisen som värmer Er under kallare kvällar. Nya Peppersack restaurangen är öppen.

Clazz ■ 8 H2
Vana Turg 2, gamla stan, Tallinn, tfn. +372 6 279 022, e-mail: clazz@clazz.ee, www.clazz.ee. Öppet dagligen 11-03.
Internationellt inredd restaurang för mogen smak i hjärtat av gamla stan, mitt emot Olde Hansa. Plats för 300 gäster med de bästa pärlorna från det europeiska köket. Fräscha drinkar, härlig stämning, jazz och blues.

Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
Vene tn 14, Tallinn, tfn. +372 6 446 887, e-mail: info@kloostriait.ee, www.kloostriait.ee. Öppet dagligen 12-24.
Vår vänliga personal, jazzmusiken och ständigt nya konstutställningar bidrar till stämningen. Vårt estnisk-ryska köck-team garanterar härliga matupplevelser. Välkommen in och njut av den nutida gamla stan!

Kikka Kõrts - Bufférestaurang ■ 16 A3
Köpcentret Norde Centrum, Lootsi 7, Tallinn, tel +372 6 698 860.
Öppet varje dag 11-21.
Ovanlig restauranglösning: en restaurang i estnisk landsbygdstil där kunden själv kan sätta ihop sin rätt enligt önskemål. Ett matställe med snabb betjäning, förmånliga priser och bra kvalitet i närheten av D-terminalen i Tallinns hamn.

Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
Olevimägi 4, Tallinn, tfn. +372 6 277 650, e-mail: olevi@olevi.ee, www.olevi.ee
Den fascinerande matsalen med tre olika salar och stilarter erbjuder smakupplevelser även för de mest kräsna kunderna.

- Inkvartering**
Meriton Old Town Hotel ■ 3 E2
Hotell Barons ■ 7 I2
Hotell Olevi Residents ■ 8 F2
Hotell St. Olav ■ 9 G1
Kalev Spa Hotell ■ 12 F3
Taanilinna Hotell ■ 13 H3
- Mat och dryck**
Restaurang Oliver ■ 1 H2
Grillen Tre Grodor ■ 2 H2
Restaurang Turg ■ 5 H1
Grillhaus Daube ■ 7 I-1
Clazz ■ 8 H2
Restaurang Kloostri Ait ■ 14 H2
Restaurang Olevi Residents ■ 19 F2
Restaurang Peppersack ■ 21 H2

- Restaurang Maikrahv** ■ 22 H1
Troika – rysk restaurang ■ 30 H2
Kafé Elsebet ■ 41 H2
Kafé Mademoiselle ■ 42 E2
Arizona Saloon ■ 50 H2
- Shopping**
Estniska Handarbetsförbundet ■ 45
H2, G1, G2
Vivian Vau ■ 48 H1

- Övriga tjänster**
Tallinns Stadsmuseum ■ 1 G3
Kiek in de Kõk ■ 2 J1
Rådhusfängelsets fotomuseum ■ 3 H2
Estlands Nationalopera ■ 5 I-3
Niguliste museum ■ 8 I-1

Karta över centrala Tallinn

- Nunne A1, Odra C3, Olme C2, Olevimägi A2, Oleviste A2, Oru A5, Paadi A3, Paas C5, Pagari A2, Paidlaski mnt B1, Pallast C4, Pärna B3, Pärnu mnt B2, Peterburi tee C4, Pilskopi B1, Pikki jaig B2, Pirta tee A5, Planeedi C1, Põhja puiestee A2, Poska B4, Pronksi B3, Pühavalmu B2, Puuke C2, Rahu A2, Rannamäe tee A1, Rannamäe tee A2, Rataskaevu B2, Rava B3, Rava pst B2, Ravi C2, Roheline Aas B4, Rohu B1, Roopa B1, Roosikrantsi B2, Rumbi A2, Rütüti B2, Sakala B2, Salme A1, Satriki C1, Sauna B2, Sikujaali C4, Soo A1, Spordi C1, Siida C2, Siigise B1, Suur-Ameerika C1, Suur-Karja B2, Suur-Koostri A2, Suur-Laabri A1, Suur-Sõjamae C5, Suurtüki A2, Tare C2, Tarte mnt B3, Tartu B1, Tattari B1, Tenniska B1, Telliskivi A1, Terase B3, Thase C1, Tina B3, Tobiaise B3, Tollil A2, Toimimägi C2, Toom-Kooli B1, Toom-Kuninga C1, Toom-Rütüti B1, Toompüüste B1, Toompüüste A1, Toormi A4, Tuhka C5, Türu B4, Tuuri B3, Tuulemäe C5, Tuulimäe C5, Tuvi C1, Ülemiste C4, Uue Maalima C1, Uus A2, Vabriku A1, Väike-Ameerika C1, Väike-Karja B2, Vaimu A2, Vaimu B2, Vaimu C2, Vaimu B3, Vaimu B5, Valgevase A1, Vana-kalamaja A1, Vana-Lõuna C2, Vana-Viru B2, Varre D2, Vase B3, Veerenni B4, Veerenni C1, Veetorni C2, Vene B2, Vesivärava B4, Videviku C1, Villardi B1, Vilmsi B3, Virmalise C1, Virmalise C1, Viru B2, Võistluse C3, Voika A1, Weizenbergi A4, Wiidemanni B4, Wisnari B1

- Inkvartering**
 - Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 2 B1
 - Scandic Palace ■ 4 B2
 - St. Barbara Hotel ■ 10 B2
- Mat och dryck**
 - Palace Bar & Restaurant ■ 3 B2
 - Restaurang Meriton Grand Hotel Tallinn ■ 6 B1
 - Kikka Körts - Bufférestaurang ■ 16 A3
 - Kaifé Mademoiselle ■ 42 B1
- Shopping**
 - Kristline Centrum/Kristline Keskus ■ 1 C1
 - Viru Centrum/Viru Keskus ■ 3 B2
 - Liviko ■ 31 A2
 - Liviko ■ 31 B3
- Skönhet och hälsa**
 - Säästuoptika ■ 21 B2
 - +Optika ■ 23 B3
 - Stockoptika ■ 24 B3
 - Kaarli Tandklinik ■ 40 B1
- Övriga tjänster**
 - Lastemuseum (Barnmuseum) ■ 4 A1
 - KUMU Konstmuseum ■ 6 B5
 - Kadioru konstmuseum ■ 7 A4
 - Sveriges Exportråd ■ 9 B2
 - Anthill ■ 40 B3

**Sarasmo
BERÄTTAR**

Forna tiders julfirande

TEXT: ANTTI SARASMO, FOTO: KRISTI REIMETS

Så var det åter dags att tända granens ljus. Nu inleddes dansen kring den upplysta granen medan skuggorna från ljuset kastade sig längs de medeltida byggnaderna runt rådhusstorget.

Köpmännen på Svart-huvudens gille firade jul. De unga gillesbröderna gick man ur huse. De lämnade sin gillesbyggnad på Pikk-gatan intill den nuvarande svenska ambassaden och begav sig dansande som i ett karnevalståg i riktning mot rådhuset.

De finkladda köpmännen ackompanjerades av spelmän och trumslagare, alla dansande. De hade med sig två granar som högtidligen togs med till rådhusplatsen där den restes. Festen fortsatte, dansen genomfördes med mästerlig exakthet och precision. Nåväl, julölen lämnade spår efter sig för en del. Man dansade runt granen till än mer musik och sång.

Julgranen har som vi vet sina rötter i tysk tradition. På 1800-talet nådde den de nordiska länderna. I Tallinn var förvisso granen än äldre. Det är till och med i historieböcker vanskligt att hitta förklaringar till varför gillesbröderna reste de två granarna på rådhusplatsen, varför de tändes och varför man dansade. Hur som helst så hade traditionen med julgranarna antagits av Svartbrödragillet för hundratals år sedan.

Det medeltida Tallinn hade cirka 4000–5000 invånare. Området omfattade nuvarande gamla stan och hamnkvartaren. Tallinns elit utgjordes av Hansans köpmän. Alla köpmän tillhörde antingen något skrå eller Det Stora Gillet. De 200–300 medlemmarna i Stora Gillet beslutade om stadens utveckling. Man härskade utifrån stadsstatens principer. Högsta ledningen för Stora Gillet kallades för rådet.

Svartbröderna var ett annat inflytelserikt gille. Medlemmarna utgjordes av de äldre köpmännens söner, yngre och ännu inte så kända köpmän samt köpmän från andra städer som övervinttrade i Tallinn.

Det fanns även andra gillen, ett för varje skrå. Hantverkarnas viktigaste gille var Knutsgillet eller Kanutgillet. Det sociala livet i Tallinn fick dock sin prägel genom de två köpmannagillena.

Julens dryckesslag

Julfesterna eller rättare sagt dryckesslagen varade officiellt i åtta dagar. Festandet och drickandet inleddes omedelbart efter det kyrkliga julfirandet, dvs på annandagen. Det avslutades officiellt den 2 januari, men i realiteten

Nattvarden, Jesu sista måltid.

fortsatte man till och med trettonhelgen. Mat och dryck fanns i överflöd.

Festveckornas aktiviteter inleddes vanligtvis efter skymningsdags klockan fem. Man samlades i gilleshusen, även om det inte nödvändigtvis fanns några större planer för den fortsatta kvällen. Man satt i goda vänners lag, man åt och drack julöl. Halva natten hade på den tiden en annan betydelse än i dag. Festandet avslutades ungefär vid samma tid som dagens discon slår upp sina dörrar.

På Stora Gillet utgjorde oxkött

Dans togs på allvar av de unga köpmännen. Kvinnor som hade bjudits in hämtades och beledsagades av bud. På festerna fanns officiella dansmästare med uppgift att se till att alla kvinnor i sällskapet gavs tillfälle att dansa just så mycket som de önskade. Om någon kvinna inte blev uppbyggd var det dansmästarens plikt att bjuda upp. De kvinnliga gästerna hade även till sitt förfogande servitörer som såg till att glasen var fyllda och att det alltid fanns tillräckligt med tilltugg och mat.

Ett av de viktigare momenten för Svart-huvudens gille var

och man återvände till vardagsbestyren.

Ölet var även viktigt på landet

Julen firades givetvis på landsbygden. Det fanns just inget hushåll som var så fattigt att man inte åtminstone hade råd att brygga julöl. Vardagar kunde man avstå från öl och dricka vatten. Till julen var öl ett måste.

På landet inleddes julfirandet med Tomasdagen som även kallades för Sot-Tomasdagen. Tomasdagen var nämligen den stora städdagen. På medeltiden

bodde de flesta ester i hus utan skorstenar på landet. Under året svärtades husen ner av sotet. På Tomasdagen

fejade och skurade man. Som kronan på verket kalkades husen åter vita till nästa år.

När allt var klart tog man in färskt halm som spreds ut över golven. Under julen sov man på golvet. På julafton badade man bastu. Barnen fick nya kläder. Sist av allt bar man in rent vatten i bastun och förberedelser gjordes för att de avlidna skulle kunna bada och tvaga sig. Man trodde nämligen att de avlidna kom på besök till julen. Inte nog med att bastun ställdes i ordning, man dukade upp festmåltider för de avlidna som stod framme hela julnatten och man bäddade sängarna för de

avlidna, själv sov man på golvet. Rummen dekorerades med prydnader i halm så att avlidna kunde gunga under julnatten.

Julafton var fridfull. Man fick inte göra väsen av sig, man läste bibeln. Ljus var tända natten igenom. Levande ljus fick inte släckas, detta betydde olycka. På julnatten kunde till och med djuren sjunga och samtala på människans språk. Julnatten var ju de kristnas viktigaste natt fylld av magi.

På juldagsmorgon gick man i julmässa. Dit åkte man med släde och häst oavsett avståndet till kyrkan. Ibland behövdes flera hästar och slädar. Det betraktades som skamligt om tjänstefolket tvingades gå till mässa. Till julmässan klädde man upp sig och hästarna pryddes med klockor och bjällror. Efter mässa var det dags för tävlingar med hästarna. Vann gjorde den som kom snabbast hem. Seger innebar lycka med boskapen under resten av året.

Juldagen fortsatte firandet med mat och lek. Man fick inte arbeta. Undantaget utgjordes av absolut nödvändiga gårdssysslor, dvs skötsel av djuren. På annandagen var det dags att hälsa på vänner, om inte annat så gick husbönderna runt från gård till gård för att smaka på grannarnas julöl. Firandet pågick till dess att julmat tog slut, vanligen kring trettonhelgen.

Så började åter den strävsamma vardagen. Vinterns mörkaste period var överstånden och man gick åter mot ljus, vår och sommar. ■

Julfesterna eller rättare sagt dryckesslagen varade officiellt i åtta dagar.

julfestens viktigaste inslag på matbordet. Givetvis saknades inte gris, fågel, får och vilt. Ölet flödade, ingen vet egentligen vad detta innebar. Gillet beställde i alla fall 300 kg humle, dvs det måste ha bryggts ansenliga mängder.

De något äldre och mera respekterade köpmännen på Stora Gillet var något mer återhållsamma än på andra gillen.

De unga köpmännens fester var annorlunda. Festandet inleddes med att gillesflaggan hissades och nu kunde man släppa loss. I källaren smakade man på ölet och kvällen fortsatte utifrån regelrätta ritualer.

dansen kring granen. Detta uppmärksammades i hela staden. Processionen från gilleshuset till rådhusplatsen, ljuständningen, dansen och gången till gilleshuset ingick.

De äldre köpmännen på Stora Gillet ansåg inte att gatudansen var passande. De hade sina egna tillställningar på sitt eget gilleshus men även som ärevärdiga gäster på rådhuset.

Julens festligheter avslutades med en gemensam julgudstjänst med obligatoriskt deltagande. Denna följdes av en stillsam aftonvard med gillepräster och kyrkoherrarna. Gillets flagga halades

medeltida Hansa-handelsmän
Äter och Dricker för Hjärtats Glädje.
En Främling i den väldiga Staden!

Olde Hansa är ett hem för en Rik Handelsman,
där 1400-talets läckerheter och doftande drycker
kan avnjutas i medeltida stämning.

Olde Hansas Medeltida bod Krambude Välkomnar de
Hedervärda för att förhandla med bodens pigor, ta med sig
hem fina varor av Rewals hantverkare och sällsynta gods
från länderna långt borta!

Olde Hansa

Tallinns Medeltida Restaurang och Krambod

Vana turg 1, 10140 Tallinn, Estland

Tel +372 627 9020 Fax +372 6279021

E-mail: reserve@oldehansa.ee

Hemsida: www.oldehansa.com

Olde Hansa Bod: www.oldehansa.net

Öppet dagligen kl 11-24

Överraskning

Alla Olde Hansas gäster och bod Krambudes kunder erbjuds mot denna kupong en medeltida Munkens brud dryck.

